ПРОМІНЬ

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

PROMIN

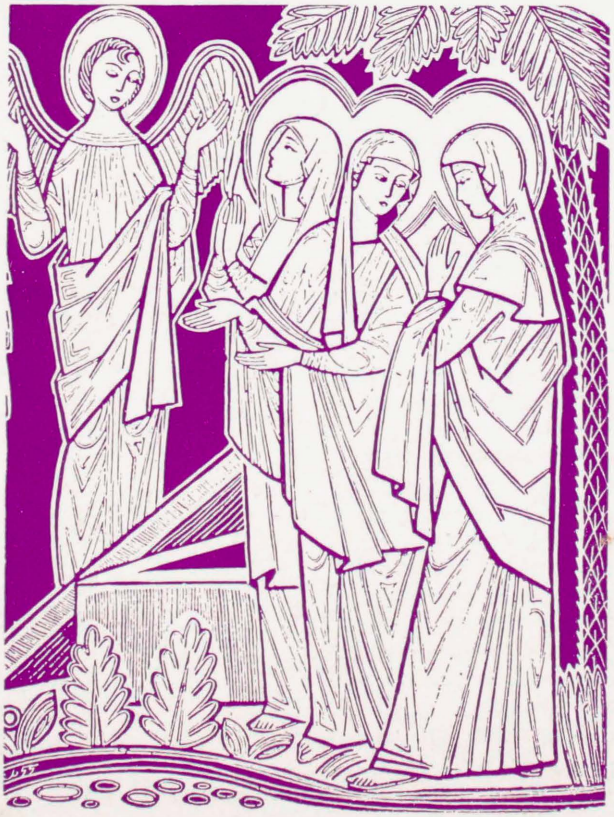

Рік XXVI, ч. 5 ТРАВЕНЬ — 1986 — MAY Vol. XXVI, No. 5

ПРОМІНЬ

Рік XXVI | ТРАВЕНЬ 1986 | Ч. 5

видає

СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ

раз у місяць з винятком липня

Редагує Редакційна Колегія

Редактор — НАТАЛІЯ КОГУСЬКА

Передплати і всю кореспонденцію слати на адресу:

PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B.,
Winnipeg, Man., Canada
R2W 3R4

Річна передплата в Канаді та до інших країн $12.00
Одно число 1.20

PROMIN

No. 5 | MAY, 1986 | VOL. XXVI

Published by

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Edited by Editorial Committee

NATALIA KOHUSKA — Editor

Correspondence and subscriptions should be addressed to:

PROMIN
P. O. Box 3551, Sta. B.,
Winnipeg, Man., Canada
R2W 3R4

Subscription in Canada and other countries $12.00
Single copy 1.20

Редакція застерігає собі право скорочувати дописи і виправляти мову. Хочемо дати місце в журналі всім тим, що дописують і тому всякі дописи мусять бути чітко написані і без обширних описів.

ЗМІСТ:

У. Кравченко — Гудуть воскресні дзвони 1
— „Ідіть і скажіть ученикам Його" 1
— Вісті з Централі Союзу Українок Канади 2
Т. Г. — Материнство в українському народі 3
(Н.К.) — Заслужене відзначення 5
О. Кобилянська про свою матір 6
Т. Горохович — У десяті роковини смерти Мілени Рудницької 7
Надія Світлична — Пам'яті Олени Антонів 9
В. Жила — Шляхи виховання української інтеліґенції 12
Olenka Negrych — Hayilky 15
J. G. Harrison — Grim Tale of Starvation During Stalin's Hidden Holocaust' 17
H. Raycheba — Update on the Oksana Meshko Story 18
Mykola Rudenko — The Prison Poem 18
Уляна Пелех — Як діти Недільної школи святкували Великдень 20
Нашим дітям 21
Громадська і родинна хроніка 22
Квіти незабутнім 25
Річні звіти відділів 27
С. Кульба — Довкола дому 30
Українська вишивка 30
Великодні привіти 30

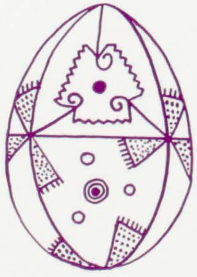

Рисунок обкладинки — ДАРІЯ БРОДГЕД
Ілюстрація — М. Левицький — МИРОНОСИЦІ

Second Class Mail Registration Number 1925
International Standard Serial Number ISSN 03802140

Printed by Trident Press Ltd., Winnipeg, Man., Canada

„Ідіть і скажіть ученикам Його..."

Після ж вечора суботнього, як почало світати, прийшла Марія Магдалина і друга Марія подивитися на гріб...

Озвався ж ангел і сказав до жінок: Не лякайтеся, знаю бо що Ісуса розп'ятого шукаєте. Немає Його тут. Бо воскрес як сказав. Підіть подивіться на місце де знаходився Він.

Ідіть же хутко і скажіть ученикам Його, що Воскрес із мертвих...

Від св. Матвія.

* * *

Велику і радісну вістку понесли жінки мироносиці ученикам Його, а ті народові про Воскресення Христове. Глибока віра в Його науку повела тих жінок до гробу Спасителя, щоб віддати Йому ще цю останню послугу. Всі ті дні, коли Ісус навчав народ, вони також були там і слухали Його. Вони служили Йому і завжди були поруч Нього навіть і тоді, коли інші відріклись від Нього. Тепер же огорнені жалем, сповнені горем по Його стражданнях, йшли, щоб востаннє поглянути на Нього, довідались, що Воскрес так як заповідав. І смуток їх у велику радість обернувся.

Тепер поспішали, несли бо світові вість велику і радісну, що Христос Воскрес, що Правда перемогла, що любов сильніша від ненависти.

Добігає вже дві тисячі літ, коли з-року-в рік у цій порі передається ця вістка, якою вітають себе рідні, друзі, сусіди і кожного разу ця вістка нова, свіжа, завжди сповнена глибокими почуваннями, вістка, яка пов'язує нас із минулим та веде нас із надіями на майбутнє.

Зустрічаємо і ми цей Великдень в особливих днях і в особливих роках, зустрічаємо Його в часі святкувань Великих Роковин Тисячоліття, коли Україна прийняла Христову віру. Тим самим ми проходимо неповторну добу, пов'язану з життям нашого народу і з життям нашої Святої Української Православної Церкви. Саме нам призначено вивчати, студіювати й оглядати тисячолітню дорогу в житті нашої Церкви. Тернисту дорогу проходила бо наша Церква. А в ці Великодні дні ми також сповнені великої радости ще й тим, що наша Церква, пройшовши важкі спроби зростає і міцніє та готується до своїх ювілейних врочистостей.

Бо не вдалось ворогам нашого народу і ворогам віри Христової знищити нашу Церкву в Україні і вбити в народі віру в Бога почерез антирелігійні кампанії, бо віра наша живе глибоко в народній душі, до якої він не має доступу. А зруйновані храми наші в Україні, як живі свідки завжди будуть пригадувати, що після Голгофи приходить Воскресення.

Служба мироносиць пригадує і нам про жертвенну працю для нашої рідної Церкви в Канаді, як нашу службу, особливо тепер в часі її ювілейних святкувань Тисячоліття Хрещення України. Чуємося щасливими, що на нашу долю випали ці роковини і бути учасницями надходячих врочистостей, бути чинними в осередку цього святочного руху та єднатися думками з посестрами нашого народу в Україні.

Хай же ці дні Воскресення Христового скріплюють нас вірою в нашу спільну громадську працю для добра нашого народу, для нашого громадського життя та щоб у наших родинах, за законами нашої Церкви ми завжди могли вітати себе тим радісним:

ХРИСТОС ВОСКРЕС!

Юліяна Кравченко

ГУДУТЬ ВОСКРЕСНІ ДЗВОНИ

А сонце — як владика
у ризах золотих —
і радість превелика
в душі пригноблених малих...

Скінчились покаяння
і дні гріховної темниці...
Скінчився і говіння час...
Гудуть воскресні дзвони на дзвініці
Ті дзвони кличуть нас.

Берімо, сестроньки, в долоні
і писанки і крашанки червоні.
Відкиньмо, сестроньки,
камінь із душі тягар,
важку пригнобу...
Вітаймо брата,
— Христос Воскрес!

Отвертий храм небес...
Скінчились покаяння дні.
Христос життя нам дарував —
не біймося ворожих лав.
Нехай скріпить нас животворча струя —
Серця вгору. Співаймо враз:
Алилуя!

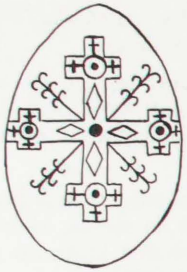

З світлим празником Воскресення Христового

ЦЕНТРАЛЯ СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

і

РЕДАКЦІЯ „ПРОМЕНЯ"

засилає найкращі побажання

ВСЬОМУ ЧЛЕНСТВУ СОЮЗУ, ЇХ РОДИНАМ, ПЕРЕДПЛАТНИКАМ ЖУРНАЛА І ВСЬОМУ УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДОВІ

РАДІСНЕ

Христос Воскрес!

Анна Холод — голова **Марія Цьона — секр.**

Вісті з Централі Союзу Українок Канади

Чергова конференція проводу Союзу Українок Канади відбулась у Саскатуні у приміщенні Централі. В конференції взяли участь голови п'ятьох провінційних екзекутив, референтки різних комітетів і комісій. Одною з головніших справ цієї конференції було приготовити програму на конференцію у Ванкувері, яка має відбутися на початку серпня ц. р.

Обговорено форму офіційного відслонення ювілейного видання — „Півстоліття на громадській ниві" великої двомовної історії Союзу Українок Канади, яка має тисячу сторінок друку.

На конференції в Саскатуні обговорено детальну працю і завдання кожної референтки, а для більшої точности Централя вручила видруковані вказівки та інструкції для кожної референтки.

Централя повідомила членок конференції, що на черговому Крайовому З'їзді Союзу Українок, який запляновано відбути в Саскатуні в 1987 році, відбудеться також відзначення 60-ліття нашої організації, що точніша програма того з'їзду буде обговорена на конференції у Ванкувері. Централя працює над статутом.

На конференції в Саскатуні засідала окрема вужча комісія, яку очолює пані Марія Ткачук в справі СВУЖО, про що буде повідомлено зацікавлених пізніше.

Другого дня по конференції відбулися ширші наради і річні збори Українського Музею Канади, в приміщенні музейного будинку на вулиці Спадайна. В нарадах взяли участь всі референтки і голови провін. екзекутив, де заслухали плянів і проєктів праці, що їх успішно проводить управа Музею. Працівники приготовили два семінарі для учасників на теми: „Зберігання колекцій" та „Приготування виставок". Управа повідомила про плян поїздки голови музейної фундації, пані Марії Вакалюк по відділах Союзу.

Під час конференції були представлені вишиванні ікони свв. Володимира і Ольги, також вишивані гафтом і золотими кольорами підсакосник до риз митрополита.

Централя Союзу видала 3 поштових картки в кольорах ті самі вишивані образи. На одній картці дві фіґури — Володимир і Ольга в ціні 1.50 дол., дві інших св. Володимир сам і св. Ольга сама по 1.00 дол. Поштівки гарно призентуються. Це проєкт Централі Союзу Українок і продаються по ціні (як було подано вище). Замовлення треба слати на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan S7K 0L1

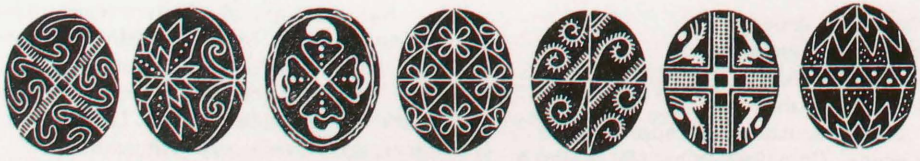

Материнство в українському народі

...знаєте, хто в дитинстві вас любив
Любов'ю, яку купить не можна,
Ані знайти в просторі переможнім,
Як хтось її згубив.

Мабуть в ніякому народі не складено стільки пісень, казок, не написано стільки поезій і творів на тему материнства, на прославу матері, як у нас українців. Починаючи від народної творчости, а кінчаючи сучасними літературними творами, скрізь оспівують українці материнську любов. І не зустрічаємо ми в житті наших співгромадян у країнах поза Україною святкувань Дня Матері поза родиною — концертами, виставами у громадах, школах.

Правда, звичай святкувати День Матері бере свій початок із звичаю у старій Великобританії, коли то парафіяни в одну неділю Великого Посту приносили подарунки своїм материнім церквам, у яких вони прийняли таїнство хрещення, а при цьому й не забували про дарунки для своїх матерів. Цей старий і гарний звичай, проте, не є своїм характерно подібний до українських святкувань Дня Матері, бо наша пошана матерям випливає не тільки з вдячности дітей матерям за їх труди й любов, але з культу Богоматері та матері України, що так об'єднався у травневих святкуваннях, оспівуючи й прославляючи в поезіях одночасно Богородицю, Україну й рідну матір.

Звичай святкувати День Матері в травні походить з Сполучених Штатів Америки, коли то 10 травня 1908 року вперше це свято відбулося у Філядельфії за почином Анни Джарвис. Президент США Вудро Вилсон подбав про постанову Конгресу в 1914 році й офіційно проголосив загальним американським святом День Матері, призначивши його на другу неділю місяця травня кожного року.

Чому ж українці відмінно святкують День Матері? — запитаємо. Дослідники світовідчування українців на підставі народної творчости — казок, вірувань, переказів, обрядів — та всього фолкльору, кольоритного етнографічного й дуже багатого матеріялу твердять, що у світогляді нашому віддзеркалена віра в жіночі божества — матерів прародительок, що прибирали в різних періодах праісторії різні імена: Дана, Велика Мати, Лада, Купала, Жіва, Сіва та інші. Хоч імена ці вже відійшли з життя, але суть їх — віра ще живе у нащадках, бо й сучасники успадкували від своїх дідів і батьків давнє світовідчування: і тепер для нас сонце праведне, земля свята мати, хліб святий, вода свята, матір має авреолю пошани. Наші численні покоління з правіків перенесли це сприйманя світу й воно стало невід'ємною часткою української ментальности. Вона допомогла нашому народові перенести лихоліття неволі, пожарів, руїн, охоронила наш народ від асиміляції в минулому, охороняє і буде хоронити в розсіянні доти, поки зуміємо своє світосприйманя зберегти у своєму житті, охоплюючи ними „мертвих, живих і ненароджених".

Тож пригляньмося — де в народній творчості мова про культ жінки. У популярній щедрівці „Ой сивая та зозуленька" співається про зозуленьку, що облітала три терени та кого там застала. Вона застала в першому ясне сонце, в другому ясен місяць, а в третьому дрібні зірки. Місяць — це господар, Сонце — жона його, а зірки — діти. А в приказці кажемо: „Зимою сонце, як мачуха, світить та не гріє, а літом воно — рідна мати". Сонце в уяві народу праведне, тому часом чуємо такий прокліп: „А щоб ти не діждав сонця праведного побачити", або „Щоб над тобою світ не світив і сонце праведне не сходило..."

Не без пов'язання з світосприйманням культу жінки є в нас пошана до П'ятниці, або П'ятінки, Параскеви. Це була богиня за поганських часів, а християнство поєднало святкування поганської богині з християнською мученицею Параскевією та днем Великої П'ятниці — днем у Страсному Тижні. П'ятницю шанують так само, як і Божу Матір, є й церкви посвячені їй. Поруч з П'ятницею великим святом у нас є Покрова, захована під іменем святої Варвари. А вдумаймося у слова лірницької пісні:

Зійшла зоря посеред моря,
То не зоря, лише свята Варвара..."

Величній образ: безмежне море, а над ним сяє зоря Варвара. Ця свята — за віруваннями українців — управляє космічними силами, вона може ніч увірвати, а дня приточити. А це щось дуже величне, надзвичайне. Варвара у трипільців (три тисячі років до народження Христа) була богинею Астартою — небесна ца-

риця. У нас вона — перша зірка на Свят-вечір, вона присутня на цій вечері. Тому й Варвара наводить порядок у космосі — нічку вриває, а дня приточує, день стає довшим.

Можна наводити ще багато інших слідів культу матері в нашому минулому. От хоч би саме називання Землі матір'ю, праматір'ю, віра, що земля не мертва матерія, а жива істота. Кущі, трави, дерева — то її волосся, гори й каміння — її кості, а коріння дерев — її жили. Земля наша мати. Їдучи в чужину, брали і беруть грудку рідної землі та бережуть її, як святиню. „Будь здорова, як вода, а багата, як земля" — кажемо, вітаючись освяченою вербою у Вербну Неділю. Подібні вірування пов'язані також із водою. У воду не можна плювати, не можна її бити батогом, бо вона жива істота. Криниця — богиня плодороддя, її вода помагає у всяких випадках.

Пошана, любов до матері пробивається також у гагілках. Дівчина у веснянках-гаївках звертається до матері ніжними словами: матінко-голубонько, матінко-зірко, матінко-ластівочко, матусенько, зозуленько, сивенька голубко, матунейко-зазулейко. Образ матері у веснянках-гаївках повний пошани, любови з боку доні: дівчина постійно запевняє її про свою любов, слухняність, пошану. Вона постійно звертається за порадою до неї, за благословенням, розкриває перед нею свою душу — радість чи горе, як нікому іншому; батьки у дівчини — це найвищий і незаперечний авторитет, вони їй найближчі.

Всі народи створили багато казок про матір. У відомого казкаря Данії, у славного Ганса Християна Андерсена є казка про матір, що віддала морю свої очі, щоб тільки дістатися до своєї дитини, що її забрала баба Смерть. Українська казка розповідає про дівчину і хлопця, які покохалися. Дівчина зажадала від хлопця принести їй материне серце, а тоді вона повірить у його любов до себе. Хлопець зробив це, ніс материне серце дівчині, але по дорозі мав багато перешкод, спіткнувся і впав. А мамине серце ніжним стурбованим голосом відізвалося до нього: „Чи дуже болить, синочку?" У легенді про матерів описані такі жертви їхні з любови до синів: Розлючений бог моря Нептун зазіхав на молодих юнаків, що не зважали на заборону стріляти в Чорне море, вони стріляли. Нептун мав їх з берега сильними хвилями забрати в море, але матері віддали їм свою силу, юнаки витримали напір морських хвиль і юнаки уціліли. Та Нептун не зупинився на цьому, він викликає їх на море й там хотів потопити. Матері ублагали володаря моря, погодилися дати свою красу його дочкам. Нептун розсердився й викинув своїх дочок з моря. Вони стали чайками. А сини помандрували морем і зникли від матерів. А вони чекають, вдивляються у простори, а згодом запропонували Нептунові віддати світло зо своїх очей, щоб воно пішло до їх синів й світило їм шлях до рідних берегів. Як тільки це висловили, в небі засвітились зорі. Юнаки повернулись додому. Ось чому моряки сильні й непереможні. Матері їм віддали всю свою силу, красу і світло своїх очей.

Тому склав наш народ багато приповідок на тему матері, а в них короткою формою висловлена глибока характеристика постаті матері: „Нема в світі цвіту цвітнішого, як маківочка, нема ж і роду рідніщого, як матіночка!" „Матір не купити, ні заслужити." „На світі знайдеш усе, крім рідної матері".

Рівність матерів з батьками уже в історичних часах була і є однією з великих національних традицій, а її корінь є у матріярхаті. Коли ж були в нашій історії часи безпросвітньої неволі, боротьби, мати несла головну моральну відповідальність за честь свого роду, а з тим і гідність свого народу. Часто, змушена обставинами лихоліття, мати мусіла сама виховувати дітей, бути на сторожі духа народу, здоров'я морального і фізичного родини, зберігати традиції, звичаї, мову та культурні надбання. Ось в сучасній Україні неписьменна подільська жінка Явдоха Сивак, що жила в біді, але зберегла в пам'яті і проспівала для запису 1008 народних пісень, розповіла сотні казок, приказок та прислів'їв. А було сотні подібних жінок, вони творили пісні, виспівували їх дітям і молоді та вливали в їх душі красу почувань і думок народу.

А хіба ж хтось з нас тут присутніх не має чого сказати про свою матір? Чому ж кожна людина тужить за дитинством, за матір'ю та тією атмосферою рідної хати, що її творцем може бути тільки мати з її любов'ю, турботами, самопосвятою для дітей. Багато людей і в дорослому віці, коли вже мають свої родини, болісно переживають смерть матері. Вони шукають тоді розради у єднанні з усім, що було пов'язане з їх матір'ю. Прийшов лист до редакції одного з українських журналістів від мешканки одного з міст у Швайцарії, в якому вона просить відгукнутися земляків з Волині, з якими б

(Закнчення на стор. 11)

Заслужене відзначення

Нам, Союзові Українок Канади приємно, коли інші організації вшановують наших провідних людей, вшановують не тому, що вони „наші", а тому, що вони своїми добрими ділами і своєю працею, яка позначалась у багатьох ділянках культурних і суспільно-громадських заслуговують на таке вшанування.

Суспільна Служба Українців Канади (ССУК) в Едмонтоні відзначила пані Анну Звоздецьку в суботу 1-го лютого на своїм річнім бенкеті. Це вшанування відбулося в залі церковної авдиторії Православної Катедри Св. Івана в Едмонтоні.

Подаємо за едмонтонськими „Українськими Вістями" перебіг відзначення, що появився у двох числах — 4 січня і 6 лютого цього року та короткий біографічний нарис цієї особливо ідейної людини, яка не тільки сама і з посвятою віддає свій час для потреб суспільно-громадських, але вміє вона оцінювати працю і вартість інших людей й своїм словом піднести та вказати їм дорогу.

Анна Звоздецька уродженка Саскачевану. Народилась вона в патріотичній відомій українській родині Григорів — мати Марія, батько Іван. Виростала дома під впливом батьків, ходила там до школи, закінчила місцеву вищу школу. Одружилася з Іллею Звоздецьким. До Альберти родина Звоздецьких прибула в 1955 році, і замешкали в Едмонтоні.

Анна Звоздецька є матір'ю двох синів і одної дочки, яким обидвоє батьки дали найкраще не тільки загальне виховання, але також рідне українське. Всі троє дітей осягнули вищу освіту й кожне з них обдароване певними здібностями, особливо музичними.

Ще з ранніх юнацьких літ Анна Григор належала до молодечої організації Союзу Української Молоді Канади (СУМК), де брала у проводі активну участь, особливо захоплювалась драматичним мистецтвом, гуртовими виступами з молоддю. Пізніше, через активність в Союзі Українок Канади, як провідна одиниця була нагороджена грамотою. В 1982 році Анна Звоздецька була обрана головою Союзу Українок Канади. До часу обрання головства проходила довгий шлях звичайної праці по відділах на різних позиціях, комітетах, провінційних провідних обов'язках.

З поміж багатьох різних активностей Анна Звоздецька віддавала багато зусиль та здібностей виховній праці з молоддю, особливо дорожила рідною мовою і завжди служила рідному слову. Працювала свого часу в програмі двомовної школи в Едмонтоні. Опрацювала і змодернізувала програму для садочків у громаді св. Івана, вчила 15 років в Рідній школі, займала позицію голови Ради Української Школи в Едмонтоні. Передала вона красу рідної мови всім трьом своїм дітям. Цією мовою опрацювала вона драматичний твір — п'єсу на три дії „За нами, сестри", що була успішно поставлена на ювілейному з'їзді в Саскатуні та опісля в деяких відділах Союзу Українок. У А. Звоздецької дуже гарний розповідний дар слова, але громадська активність не дає їй змоги присвятити себе цій окремій ділянці.

Анна Звоздецька

В 1985 році Анна Звоздецька була нагороджена грамотою міста Едмонтону, яку вручив їй особисто посадник міста Кавен за її вклад добровільних послуг, за краще життя в суспільстві п. н. „Жінка в етнічних групах". В 1978 р. Провінційний КУК вшанував її грамотою за навчання в рідних школах. В 1985 році нагороджена грамотою від КУК і двомовної асоціяції Альберти за активну участь в організуванні двомовних шкіл в Едмонтоні.

В цей час Анна Звоздецька є одною з директорів Інституту Св. Івана в Едмонтоні, є також заступницею голови Інституту. Активно діє також як уступивша голова Союзу Українок Канади. Очолює в цей час Мистецький Комітет святкувань 1000-ліття хрещення України

О. Кобилянська про свою матір

Ах, та Марія, та Марія! Це й була справжня Марія! Вийшовши молоденькою ледве 18-літньою за мого батька, стала моєю, ні — нашою матір'ю, бо нас було більше дітей у хаті — сама я була четверта з ряду. Полюбивши мого батька, а з тим і його рідну мову, перестаупила без вагань на його просьбу на його віру, причинившись так до основання чисто української хати. Вона не була вчена.. Ні, того часу не подавалось жінкам середньої верстви великої науки. Господарське знання, знання красного шиття гафтів... краснопис... знання святого письма. Читання взагалі, знання французької мови (хоча б лише поверховне), грання на гітарі, на фортепіяно, танці — от і все, що давалось дівчині як духовне віно. Без знання французької мови... й гри на фортепіяні, перебрала наша мати тяжкий обов'язок — стати жінкою і матір'ю.

Скільки то чуття, глибокого святого чуття... Скільки безграничної доброти, біблійної лагідности, жіночої ніжности мала вона в собі. Чого не доконав батько у вихованні на дітях своєю повагою, строгістю і фанатичною консеквенцією, те довершила вона своїм супокійним розумом, лагідним наказом, погладженням, повним любови рукою по голові — і все сповнялося. Відкись брався той послух, хоч із зморшками німого невдоволення на чолі, та все таки він брався звідкись. Так і у хлопців, і в дівчат, у старшої сестри моєї — і в мене. Мати моя не була побожна... в звичайнім значенні слова. Її бачили лише рідко в Церкві з дітками по більшій часті — з нами двома дівчатками), вона не мала на те часу. Зате, коли дітвора вилетіла з хати в свято, неділю, мов з вулія, вона брала за молитвенник свій і, усівши десь в куток якоїсь софи, почала молитися. Тоді ніхто з дітей не переривав мамі мольбу.

(Продовження з 4-ої сторінки)

при Консисторії УПЦК. Добровільні услуги виконує при лікарнях Линвуд і Ґрендв'ю в Едмонтоні для хворих українців.

Анна Звоздецька завжди була в підприємстві поруч свого чоловіка Іллі Звоздецького. Мали вони власне своє перше підприємство в Саскачевані. Опісля мали ресторан в Колд Лейку в Альберті і 15 років крамницю з мішаних товарів в Сангудо, Альберта та 11 років ресторан над озером в Альберта Біч.

Анна Звоздецька завжди знаходила час для своїх дітей і для організації. Обидвоє Звоздецькі жертвували на різні інституції та народні потреби і на Церкву. Два рази вони відвідували Україну, а також їздили до Арґентини на відкриття пам'ятника Шевченкові у Буєнас Айрес.

Серед провідних членок Союзу Українок Канади Анна Звоздецька займає одно з провідних місць молодшої провідної ґенерації.

(н. к.)

А коли хто й переходив припадком коло неї... звільняв ходу і відходив уже на пальцях: мама молилася. Не дивилася на нікого... й не говорила. Бувала тоді якась така інша, така як свята. Треба було її слухати, щоб не гнівалася. Ох, щоб вона не гнівалась! Коли ж була добра — яка ж була добра! Ох, та доброта, свята мати! Та глибока, тиха мислителька, з небагатьма словами на чистих своїх устах, котрі не сплямлювало жодне, грубе непорочне слово! Яка велика вона була для своїх дітей; який великий благородний вплив ішов від неї на умовий і чуттєвий розвій дітей. Я тихо, безгомінно помагала вона батькові, що мов у ярмі працював день у день нижчим урядником у бюрі без відпочинку, без відпусток, вірно, щиро, повних 45 років виховувати діти, як тяжко працювала днями і ночами, щоб ті її, дорогі її діти мали можливість станути хоч під один сонячний промінчик світла, духу й культури, огрітись ним душею, нагодуватись, щоб колись заробляти своїми руками на себе, враз із тим, стати чесними людьми і громадянами, сповняючи всі на них механізмом — державою вложені обов'язки й бути в ній хоч маленьким ледве замітним колісцем порядку, сили, внутрішньої і зовнішньої, непохитности, творчости, й сили проти всякої ворожнечі, неспокою і неладу, так знутра як і знадвору.

Збираючися до писання своєї біографії, я не могла не спімнути хоч одним словом тут свою матір, вдачі котрої я чи не все своє єство завдячую, і вічно трудящого батька.

З автобіографії „Про себе саму".

У десяті роковини смерти Мілєни Рудницької

Нема для нас — ні для наших найближчих, вигідного життя, нема особистої кар'єри, нема власного щастя, як довго страждає Батьківщина.
М. Рудницька: З промови на Українському Жіночім Конґресі у Станиславові, 1934.

Знаменна історична подія — Український Жіночий Конґрес, — творці її, майже всі вони відійшли у вічність. Уже минуло 10 років і від смерти ідеолога й інспіратора цього Конґресу — Мілєни Рудницької. У своїй промові, пронизаній глибокою аналізою ідеології українського жіночого руху, доповідачка малювала картини з минулого і сучасного життя народу, вказувала шляхи, якими має розвиватися активність жіночих організацій. Вона кінчала своє звернення до учасниць Конґресу знаменними словами:

> Батьківщина нас потребує, вона потребує матері. Не тільки її тепла і м'якости, її ніжности і вирозуміння, але й материнського дбайливого ока, материнських запопадливих рук, материнської інтуїції, і потребує материнськости в значенні духової космічної сили.

По Конґресі був розквіт діяльности Союзу Українок під її проводом. Але прийшла війна, настала темна ніч. Треба було шукати виходу до світла. М. Рудницька не втратила віри, плянувала віднову Союзу Українок після війни. Надіялася на допомогу Міжнародного Жіночого Союзу, з яким мала зв'язки з передвоєнних років. Її знали з Ліґи Націй, де вона захищала петиції, зокрема в справі т. зв. пацифікації (1930) і голоду в УРСР (1932-33). Як посол сейму в Польщі мала широкі контакти з урядовими й громадськими колами держав Західньої Европи, виступала з доповідями на міжнародних з'їздах.

Вже в липні 1945 року відновлено Союз Українок в Австрії (бо там проживала і М. Рудницька і багато членства Союзу Українок Галичини), нав'язано контакти з усіма країнами, де діяли відділи Союзу Українок, очевидно і з Канадою (з нею було живе листування і зв'язок ще перед війною). Не реаґували на листи тільки США і Німеччина, де була більшість еміґрації. А далі настав злам у житті М. Рудницької. Її зрадили близькі співробітниці. Вони довели до смерти Світовий Союз Українок (створений на Українському Жіночім Конґресі). Як боляче вона сприйняла цей факт, знають її найближчі співробітниці. М. Рудницька перемогла біль. Шукала контакту з членством філій Союзу Українок з Галичини й Волині, з провідницями жіночих організацій в Европі, нав'язала контакт з Міжнародним Червоним Хрестом, наладнавши діяльність Союзу Українок в Австрії, виїхала до Швайцарії. Виголосила там в місті Інтерляґені з великим успіхом доповідь про мартирологію українського народу, зокрема матерів у воєнній хуртовині на 1-му після Другої світової війни конґресі Міжнародного Жіночого Союзу (1946), відновила давні приязні взаємини з його проводом. Апелювала в доповіді до представниць країн, щоб вони впливали на уряди своїх держав, охороняли українські родини перед репатріяцією. У висліді наладналася харитативна діяльність з боку МЖС для наших дітей і матерів у Австрії.

В Німеччині довели колишні співробітниці М. Рудницької до створення нової організації. Явище існування двох жіночих організацій з тими самими завданнями і програмою дії, несприйнятливе, незрозуміле, неймовірно шкідливе! Воно зруйнувало осяги Українського Жіночого Конґресу — перестав існувати Союз Українок, що створив був моноліт українських жіночих організацій. Бож тільки він міг бути джерелом сили, будуючим чинником нашого жіночого руху. Уявити можна — скільки корисного міг би він принести, користаючи з

можливостей контакту зі світом, маючи у проводі М. Рудницьку. І найбільші вороги мусять признати, яка це була втрата, що тоді у проводі її не було, і мабуть її так швидко і не так легко ще довго не буде кому заступити. Нагоду змарновано, а до того досі нема познак того, що сучасний провід жіночого руху нав'язує свою працю до здобутків і напрямних праці Союзу Українок з-перед Другої світової війни. А тоді виявили українки велику силу тому, що зосереджували свою діяльність там, де треба материнського дбайливого ока, її запопадливих рук, її духової сили, у тих ділянках, що їх наголосив був Український Жіночий Конґрес.

Ще була спроба видати наукову працю п.н. „Пропам'ятна жіноча книга" про вклад українок у культуру народу, охоплюючи передісторичні часи й матріярхат в Україні під редакцією М. Рудницької і співпраці Союзу Українок Канади та найближчих співробітниць з Матірного Союзу Українок у Львові. Але і цей задум залишився у плянах — намічено тільки широкий вихляр енциклопедичних гасел. Все розбилося через брак фондів, бож не під силу було одному Союзові Українок Канади їх у тому часі зібрати.

Але і ця невдача не заломила творчого духа М. Рудницької. Жити в американському зраціоналізованому, зматеріялізованому й стехнізованому світі, далі вона не могла. Переїхала до Німеччини, ближчої їй духовістю. Цей період — це заглиблення її в своє внутрішнє життя. Плодом його є творчість — написання книжок: „Дон Боско — людина, педагог, святий" (1963), „Невидимі стигмати" (1970). Інші твори з попередніх років: „Західня Україна під большевиками" (1958) і „Українська дійсність і завдання жінки" (1935).

До повноти духовости М. Рудницької треба додати ще й те, що їй довелося самій виховувати єдиного сина Івана Лисяка-Рудницького — науковця історика, передчасну смерть якого (25. 4. 1984) всі ми глибоко пережили, а до того й внука Петра (професора Колюмбійського університету в Нью-Йорку). Внук — гордість і соняшний промінь у її житті. Не було її життя легким. Вона не рвалася до кар'єри, вигод, достатків, щастя своє і працю поєднувала з долею України. На її могилі в Мюнхені маленький пам'ятник і напис: „Мілєна Рудницька" дата смерти — 29 березня 1976 р.

Така широчінь задумів, глибина пов'язання з долею народу, така блискуча діяльність, маштабність її і такий малий слід у пам'яті жінок, що користали з багатства її духовости. Чому? з жалем і болем питають часто ті, що були близькі з нею. Не багато вже лишилося їх. І не опубліковані ще її рукописи.... (а їх багато!) Та ми віримо, що майбутні покоління відкриють і оцінять вклад у культуру України визначної українки, трибуна, політика, ідеолога жіночого руху, інтерпретатора духовости української матері-громадянки — Мілєни Рудницької.

Згадаймо її у своїх молитвах, у колі патріотів віддаймо їй пошану, знайомлючись із тими матеріялами, які маємо. На жаль, вони такі ще убогі.

Т. Горохович

Статті — згадки про життя і діяльність **Мілєни Рудницької:** журнал „Промінь" — орган Союзу Українок Канади ч. 7, 8, 1977, ч. 9. 1984; журнал ‚Віднова", літо-осінь 1984, стаття Антонина Горохович: Мілєна Рудницька, с. 34.

О. Довженко про матір

Сьогодні записав од матері десять чудесних колядок і п'ять нових і старих пісенк. Так було приємно записувати. Просто сльози наверталися од радости чи зворушення. Колядки мати наспівувала. У неї лишився худесний слух. Вона потонула у спогадах дитинства і проспівала мені п'ять улюблених свого батька, а мого діда Ткача Єрмали, що дуже любив співати було за своїм варстатом. „Ото було тче і так співає, тільки човник бігає. А часом співає, співає та й заплаче'...

Привіти

Дорога Редакціє „Променя"!

Посилаю передплату на черговий 1986 рік в сумі 12.00 дол. І з нагоди 25-ліття журналу посилаю маленьку лепту 25.00 дол. Бажаю редакції і всім працівникам усього найкращого.

З пошаною,

Марта Савчук, Принц Алберт, Саск.

Поведінка — це ознака, в якому кожен показує своє обличчя.

В. Ґете.

Надія Світлична

Пам'яті Олени Антонів

Коли надходять вістки про смерть когось із вузького кола правозахисників, — це завжди вражає. Смерть у концтаборі Олекси Тихого, Юрія Литвина, Валерія Марченка, Василя Стуса (протягом 18 місяців!) — забагато на таке вузьке коло. Правда, про кожного з них було відомо, що вони хворі, в неволі стали тяжко хворими. Кожний з них говорив про свій термін ув'язнення, що це — смертний вирок, вижити який неможливо. З цієї трагічної галереї тільки смерть київської художниці Алли Горської була цілковитою несподіванкою для всіх. хто хоч трохи знав її: Аллу Горську, 41-річну здорову жінку, було підступно вбито з-за рогу.

Так само тяжко сприйняти несподівану вістку про трагічну загибель у Львові Оленки Антонів. Лікарка Олена Антонів не належала до жадної правозахисної організації чи групи, не виступала публічно на захист прав людини, не була ні під судом, ні під слідством. Проте вона керувалася в житті тими законами, які визначають поведінку людей, що їх, на відміну від обивателів чи кар'єристів, прийнято називати правозахисниками. Вона керувалася суворими вимогами правди і свого благородного сумління — і платила за це дуже дорого.

Лікарка з глибокої глибокої потреби допомагати людям, вона поширювала свою допомогу і на здорових людей — особливо тих, у кого вибивали з-під ніг ґрунт, хто потрапляв між каґебістські жорна. Сама вродлива і з красивою душею, Оленка Антонів уміла побачити красу і захищала її від бруду, як могла.

Коли мені після року слідства дали в КҐБ ознайомитися з матеріялами „справи", зшитої з 15-ти насмиканих томів, свідчення Оленки Антонів були, наче лік для моєї зацькованої душі. Мотивуючи, чому вона відмовляється свідчити в моїй справі, Оленка власноручно писала (замість протоколу): „Дивно, що ця слабосила, обтяжена хворобами і щоденними клопотами з дитиною жінка може завдати шкоди такій великій і могутній державі". Оленка завжди бачила суть справи.

Так само вона бачила суть справи, коли судили її першого чоловіка Вячеслава Чорновола. Справа була смішна, смішні і жалюгідні були судді, що силкувалися принизити підсудного разом із адвокатом — і не могли, навіть з

Олена Антонів Красівська і Тарас Чорновіл (1980)

допомогою спецпубліки. Не смішний був вирок — особливо для Оленки, яка лишалася з трирічним сином і з тавром дружини державного злочинця. Але вона сміялася разом з гуртом друзів, що в день її 30-річчя, 17-го листопада 1967 року, вислухали вирок і все це згадували смішного прокурора, і суддю, а надто засідателів, один з яких називався Круть, а другий — з усього виходило, мав бути Верть.

Оленка все робила природно, за покликом серця, не на показ, але як вона гордо тримала свою красиву голову! Як у неї завжди іскрилися очі! Правда, коли я бачила її на знімках, зроблених три-чотири роки тому, в її очах з'явилися сум і втома, а біля уст гіркі зморшки. Але ж, Боже, скільки їй довелося всього пережити! Колись дружини декабристів їхали за своїми чоловіками до Сибіру, наче на каторгу, хоч їх супроводжували туди звичні слуги і служниці. Оленка їхала на заслання до чоловіка, ніби на свято. Це й справді було свято для них обох: із Зіновієм Красівським Оленка одружилася тоді, коли він, після двох десятків років неволі, саме проходив чергове випробування — „психушкою". Звичайно, це не було одруженням із жалощів: гармонія їхніх душ розмивала бруд навколишнього світу.

Дня 28-го серпня 1983 року Нюйоркська група Міжнародної Амнестії, яка від 1977 року

опікувалася Зіновієм Красівським, опублікувала в газеті „Вашінґтон Пост" велику — на дві з половиною газетного формату — добірку листування зі Зіновієм і Оленкою. Ось деякі уривки з тих листів.

Оленка, 1-го травня 1980 року:

„Ми сподівалися, що доля нам усміхнеться. Але нині покищо все чорне. Мені пообіцяли, що невдовзі дзвін задзвонить і по мені теж, Оленка".

5-го червня 1980 року:

„Дорога Айріс, я щойно повернулася від Зеня. Мені не дозволили побачитися з ним — кімната для побачень була на ремонті. Він тяжко працює, а вони ж отримали документи, що підтверджує його інвалідність".

21-го липня 1980 року:

„Я пишу до Зеня щодня. Торік ми були тут щодня. Торік ми були тут разом. Я б хотіла посадити його і Тараса в маленький човен, напнути вітрила і послати їх до утопічної землі, де дух вільний. А я б залишилася як закладниця. Я була б щасливою, молячися за них. Олена".

Зіновій Красівський, 19-го грудня 1980 року — уже з заслання:

„... Сибірська погода і абсолютно сіре, холодне, безсонячне небо. Я б дуже засмутився, але на десятий день приїхала Олена і вона ніби принесла з собою нектар і амврозію".

3-го січня 1981 року:

„16-го грудня приїхала Олена. Цілий тиждень був, як свято, і ми були щасливі, святкували і дякували Богові за те, що він такий добрий і щедрий до нас... Олена задоволена моїм виглядом, здоров'ям і настроями. А я дивлюся на неї очима, сповненими почуття провини. Я прийшов з усіма своїми тягарами і поклав їх на її дорозі. Коли вона приїздила три місяці тому, я побачив „ сиве волосся, втомлене лице і натруджені руки".

Оленка, 6-го січня 1982 року:

„Закінчується мій дев'ятиденний побут у Зеня. Кілька днів ми з ним блукали луками, грілися на сонці, милувалися природою. Іноді огортає втома і безмірно болить душа".

Зіновій, 10-го жовтня 1982 року:

„Я в порядку... але сьогодні центр ваги перейшов на мою родину: це Олена і Тарас. Всілякі події, неприємні обставини і, нарешті, те, що Тараса забирають в армію, довело Олену до краю нервового напруження, і я навіть не знаю, як зарадити лихові. Покладемо надії на доброту і щедрість Всевишнього. Зеньо".

„Всілякі події і неприємні обставини", про які мимохідь згадує Зіновій Красівський у цьому листі, — це не були звичайні житейські клопоти, так самі як турбота за сина не була тільки материнським страхом, що сина зроблять гарматним м'ясом в Афганістані. Ось частина тих „усіх подій і неприємних обставин": саме тоді, влітку і восени 1982 року, відбувалося дике абсурдне цькування Олени Антонів. У газеті „Вільна Україна" за 18-те серпня з'явилася стаття якогось Торнопольського під назвою „Антонів Клеопатра". Претенсійний автор пнувся зі шкіри, щоб довести, як амбітна лікарка Олена Тимофіївна Антонів не могла задовольнити свого марнославства і захланности, аж доки не спокусилася, як він пише, „ситим дисидентським життям" та не попрощалася з лікарською професією. Зі статті, щоправда, важко було збагнути, кого захищає автор — Солженіцинський Ф о н д допомоги політв'язням, який буцім то обкрадала Олена Антонів, чи Центральне Розвідувальне Управління, яке буцім то фінасує цей Фонд. Одне не викликало сумніву: очорнюючи добре ім'я Олени Антонів, приписуючи їй цілком відсутні в неї вади (марнотравство, к о р истолюбство, захланність, шахрайство), газета підтверджувала, а чи породжувала чутку про арешт Олени Антонів — адже привласнення чужих грошей, яке їй закидали, — це карний злочин. Проте, як з'ясувалося згодом, ніякого арешту не було, не було й слідства, а отже, не було й злочину. Чи не найкращий доказ брехливости газети. Що ж було? Було бажання помститися Олені Антонів за її нецензуровану доброту. Була, крім газетного наклепу, і шантажу, була тривога за здоров'я сина Тараса й до армії забрали підступно — просто з лікарні, де він лежав через загострення ревмокардиту. Тож не дивно, що Богом забуте сибірське селище, де відбував п'ятирічне заслання її чоловік, здавалося Олені райським кутком, де можна відійти душею.

Звідти, з селища Луговського Томської области. Зіновій писав до Ню Йорку 2-го лютого 1983 року, рівно за 3 роки перед смертю Оленки:

„Ми все мріємо — про нашу власну землю, про ніжнозелену рослинність і тепле сонце. Олена пропонує моїй уяві розповіді про близькі й далекі подорожі, я слухаю з великим задоволенням, адже я так мало подорожував своєю батьківщиною, і навіть у Києві ніколи не був. Зеньо".

„Від 13 січня я тут живу у Зеня. Тимчасово працюю в лікарні. Оглядаючись назад, я мимоволі здригаюся: позаду глибокі чорні загрози моїх випробувань, а як подивишся вперед — стане страшно перед невідомим майбутнім. Зеньо — надзвичайна, гартована людина. Він ніколи не був тягарем для інших. Його сила й самопожертва такі великі, що не можна не захоплюватися ним. Олена".

Останній лист до Айріс Акагоші в Ню Йорку, Оленка написала 21-го листопада 1985 року, невдовзі після повернення із заслання.

„Ми щасливі, що всі нарешті зібралися вдома. Особливо я тішуся, що маю нарешті їх обох вдома: І Тараса, і Зіновія. Влаштовуємо своє житло у Львові. Але це приємні клопоти. Мені треба тут підшукувати роботу. Там, на Півночі, я працювала з перервами, але до останнього дня від'їзду. Дуже тепло попрощалися ми з колегами на роботі. Тим часом мені тут по вуха вистачає домашньої роботи. Мені хочеться їх усіх нагодувати, тож я захоплено варю обіди, печу пироги і торти. Але це захоплення тимчасоме..."

Цей родинний затишок тривав до болю коротко: 2-го лютого ц. р. Олена Антонів загинула в автомобільній катастрофі. Жменькою землі на її могилу хай буде вірш недавно померлого поета Богдана Нижанківського „Чотири криниці".

Мій Львів самотній буде.
Ах, скільки він самотній був!
На Ринку в чотирьох криницях
вода тече.
Над ними сонце нахиляється,
відходить і приходить.
Над ним місяць нахиляється,
відходить і приходить.
Ах, скільки ми самотніми були!
Ми нахилялися, відходили й приходили.
Ми відійшли — і вже не прийдемо.
І Львів самотній буде.
На Ринку в чотирьох криницях
вода тече.

МАТЕРИНСТВО В УКРАЇНСЬКОМУ НАРОДІ

(Зі сторінки 4)

вона могла мати контакт, бо може це облегшить її біль по втраті матері. Просить також і видань про вужчу батьківщину матері — про Волинь, бо це принесе полегшу її батькові.

Материнську любов спостерігаємо і в житті тварин, птахів. З яким самозабуттям оберігає мама-квочка своїх дітей перед хижаком яструбом, як клює вона його, б'є крилами, охороняючи дітей перед ворогом. Мати-кітка кидається навіть на собак, коли вона бачить, що життя її котенят загрожено. Мати-пташка накриває собою у гнізді пташат, щоб вони не змокли, щоб їм не було зимно. Вона сама не їсть, щоб нагодувати дітей. А хто з нас не знає того з власного досвіду, що мама залишає найкращі шматки м'яса дітям і батькові, вона ніколи не візьме з полумиска останнього шматка. Мама може не спати, вставати до дитини багато разів і тоді, коли сама хвора. Мама остання йде спати, і встає перша, щоб всіх нагодувати й приготовити до денних зайнять. А скільки сліз проливають, туги й болю невимовного переживають ті матері, коли вони не знають долі своєї дитини, якщо вона не повернулася з війни, з подорожі чи хоч би з недалекої й недовгої мандрівки у непевний час.

Материнство „Союзу Українок" як організації, виявляється тепер у великій мірі в тому, що його членство ,робить гроші": для Церкви, на будови, на всякі громадські потреби. Не можна сказати, що це зле, чи некорисне. Але функція матерів і в народі, так, як і в родинах, головним чином спрямована повинна бути на виховання дітей. Бо мати, коли в родині виховує громадян, тим самим у в громадах вона найбільшу службу народові віддасть, коли матиме материнський вплив на життя в громадах. А ми ж бачимо — скільки треба нам того впливу в нашому житті, щоб запанувала любов, терпеливість, вирозуміння, посвята, щоб молоде покоління не втікло від Бога і Церкви, щоб не вирікалися своєї Батьківщини, щоб вони хотіли здійснювати ідеали свого народу і людства. Тільки тоді будуть щасливими, люблячими святою любов'ю своїх матерів, прославляючи їх так, як ось Микола Руденко — теперішній провідник руху спротиву в Україні.

І вдивляється думка в невидимий корінь:
Наливається вірою серце моє,
Ген селянка мадонною в небі стає —
Господинею вічних земних перетворень.

Т. Г.

Володимир Жила

Шляхи виховання української інтеліґенції

(Перевиданий роман О. Кобилянської Апостол черні)

1984 року Крайова Управа Комітету Українок Канади у 100-річчя Українського Жіночого руху порадувала нас перевиданням останнього великого твору Ольги Кобилянської — **Апостол черні.** Працювати над ним письменниця почала ще перед Першою світовою війною. Появився він (у двох книгах) вперше 1926 року в празькому журналі **Нова Україна,** а 1936 року вийшов у Львові окремим виданням в Бібліотеці „Діло", ч.ч.: 5-6. Редакцію твору на прохання письменниці зробив дослідник її творчости Василь Сімович. Рецензована книга є передруком вищезгаданого львівського видання.

Нічого тут доводити, що таке видання вкрай потрібне для нашого часу, бо українські письменники-клясики своїми кращими творами не тільки у свій час вчили та виховували, а й тепер вчать і виховують. Пізнавальне і виховне значення літератури не зменшилося, а зросло й тому ніщо не може замінити клясичної літератури в загальному культурному розвитку, у формуванні світогляду, громадянських і інтимних почуттів та характеру української людини в розсіянні. В цих словах — вичерпна відповідь на питання про значення клясичної літератури, а в тому й появи **Апостола черні** для виховання нашого й прийдешніх поколінь.

В основі рецензованого роману лежать глибокі роздуми Кобилянської над шляхами виховання української інтелігенції в умовах суспільно-громадського життя Буковини, другої половини XIX — початку XX ст., включаючи період Першої світової війни. Події твору складають для себе немов окрему добу, що охоплює три покоління: діди (жили й працювали, коли української інтелігенції було мало й німецький та польський елементи легко поглинали українські маси своєю культурою, але вже тоді, як стверджує Кобилянська, „іноді й одно здорове національне зерно, хочби воно і на який непригожий ґрунт впало", не гинуло (,I ст. 149); батьки (їхні, великі почування, викликані життям, самі розширяли душу і самі поривали її з собою до великих діл...") I. ст. 187); їхні діти (вони вже українці тілом і душею, бо цього вимагає доба).

І якщо в найстаршого покоління проявляється ще слабосилля й нерішучість, у середнього назріває уже почуття святого обов'язку"... не скривати ні перед ким для кусника хліба своєї національности... виконувати якунебудь працю, умову, чи професійну, так солідно, щоб їх за неї шанували як **українців** (I, стор. 184), то у молодшого — пристрасний порив у майбутнє через сьогоднішнє, яке вони творять і повсякденно утверджують.

Події самі по собі прості без помітної зовнішньої динаміки, змальовані реалістично, але в той же сам час мають сильні проблиски романтизму, що утверджується в діях героїв. У них романтичний патос, який виявляється різноманітними гранями в кожній особистості. Це люди, які не вміють плакати, бо їх „виховали не плакати, а бути твердими як залізо". Вони представники нового племени, яке завзято виступає проти онімеччиння й опольщення, рятуючи надщерблену честь батька й діда капітана Юліяна Цезаревича.

Передача перстеня й рукопису історії роду молодому Цезаревичеві робить великий вплив на хід дії роману, читач від тепер до заключного акорду дивиться на усе із затамованим подихом. В чому ж секрет такого впливу на читача? Певне, насамперед у тому, що він спостерігає драму людських сердець, що повертаються до рідного кореня. Життя продовжується, але в своєму ході воно постійно оновлюється. У ньому переплітається трагічне й радісне, далеке й близьке, мало відоме й відоме, що його розкриває письменниця в ході вивчення глибинних процесів людської психіки.

Боротьба з руїнницькими діями Альфонса Альбінського — це окрема сторінка роману. Цей підлий поляк є творцем закулісної інтриги, що все більше загострюється з розвитком дії роману. Кульмінації вона досягає у сцені, в якій Альбінський і Юліян Цезаревич дискутують про Юліянове одруження з Дорою Вальде, внучкою цього ж Альбінського. Ця розмова заставляє читача не тільки глибше призадуматися, але й пережити її спільно з Дорою, що погодилась на неї, і не знає, чим вона закінчиться. Для кращого зрозуміння мистецького відтворення зацитуємо її кінцеву фазу: „Чи маєте ви, пане, поняття, що та дитина для мене значить? Скільки жури вона мені принесла, заки я збе-

ріг її такою, якою ви її пізнали. А ви всі приходите сюди і робите свої рахунки, хочете мені її вирвати, останнє сонце моєї старости. Як я можу вам на слово повірити, що вона вам дорога? Ви, пане Цезаревич, гарна людина, добре вихована і характер ваш може без рисочки, як я це чув від людей, що вас знають, і ви маєте в собі те, що рідко хто має: рухову перевагу над своїм середовищем. І я був би гордий називати вас своїм внуком, сином чи як там, але для моєї Дори мені цього всього замало. Дайте поважний доказ вашої любови для неї, дайте якусь високу ціну, яку я від вас зажадаю. Я говорю твердо, але ясно. Я вам вироблю посаду, яку собі забажаєте, я сплачу всі ваші довги, бо Дора Вальде без мене це не всилі зробити, я вигладжу всі нерівности, що можуть бути перепоною у вашій військовій чи цивільній кар'єрі, ввесь мій, хоч і невеликий маєток припаде вам і їй, але дайте лише заяву перед вінчанням, що **зрікаєтеся своєї народности, перемінюєте ваше ім'я на моє і що ваші нащадки будуть його носити"** (II. стор. 181-182; підкреслення наше). Хіба можна щось таке вимагати від людини, що стоїть на твердих національних основах і душею та серцем належить до свого народу. Такі пекучі суперечності можуть привести в житті лише до трагічного кінця й вони привели Дору до спроби самогубства. „Її найдено без пам'яти підстрілену в кімнаті під картиною св. Юрія" (II, стор. 190). Цей рішучий вчинок молодої жінки й небезпека смерти тількищо спричинили зміну в наставленні Альбінського, який силувано погодився на її одруження з Юліяном. Усі ці події, це приклад страшного глуму, якого ніяк не можна виправдати. Він залишиться осудженим назавжди.

З великою симпатією Кобилянська змалювала й образ о. Захарія, наділяючи цього „апостола черні" багатьма громадянськими й християнськими чеснотами. Він серцем болів за народ і хотів бачити в його проводі „сумлінних і просвічених душпастирів". Він зробив неабиякий вплив на Юліяна, який раптом змінив свої життєві пляни й рішився піти на студії теології, щоб стати також „апостолом черні". Його рішення сталось під час бурі в природі, коли він сповідався „не так особі душпастиря, а більше батькові доньки його Еви" (II, стор. 41). Він відкрив йому свою душу, а саме, що він любить його дочку й хоче стати душпастирем. Цим Юліян не тільки здобув всесторонню підтримку о. Захарія, але допоміг Еві виїхати на студії медицини до Швайцарії. Побут закордоном дав їй знання, відкрив перед нею культурні надбання інших народів, але спричинив відхилення свого рідного. Вона „вже не покутівська Ева", ба полюбила іншого мужчину, іншої народности, і приступила до його нації тим більше, що бабунин елемент у ній допоминався своїх прав, а за ним і передсвідчення, що те, що лежить у крові, є життя і скорше чи пізніше добивається наверх" (II, стор. 137). Рішення Еви звело до гробу о. Захарія, змінило життєвий шлях Юліяна, який з „апостола черні" став „апостолом меча". Таким чином прийшло до ще одної перемоги Альбінських над Цезаревичем. Проте не довго судилося їм верховодити. Перемога сильно підкосила їхню життєздатність і їхні потенціяльні сили станули на краю вичерпання. Вчинок Дори, до речі теж за походженням Альбінської, але людини, що прозріла національно приносить перемогу Цезаревичеві. Ми є свідками великих змін: колись дід капітан Юліян Цезаревич не тільки не зумів одружитись з Ольгою Альбінською, але впав жертвою інтриг Альвонса Альбінського, а в третьому поколінні єдина внучка того же Альбінського стала дружиною його внука теж Юліяна.

Радянська критика не сприйняла твору прихильно. В **УРЕ** автори стверджують, що в **Апостолі черні** „Кобилянська зазнала творчої невдачі, написала ідейно й художньо неповноцінний твір" (т. 6, 1961, стор. 514). Не доцінив твору також і літературознавець Ф. П. Погребенник. На його думки „брак ширших життєвих спостережень, вузькі ідейні горизонти твору, деяка ідеалізація буковинського попівства, зрештою композиційна рихлість роману — це ті вади, які свідчать про не переборні до кінця суперечності в світогляді письменниці, про певний спад її творчих сил" **(Історія української літератури,** Київ, 1968, стор. 205-206). Для нас цілком зрозуміло, що в радянських умовах **Апостол черні** мусів зазнати їдкої критики, тому що письменниця не відстоює матеріялістичного світогляду, не підтримує революційних поглядів на життя, не виступає проти релігії і церкви, а навпаки твердо стоїть за кровну спорідненість з своїм народом, для свого роману черпає мотиви з життя, болів над розвитком церкви й релігії. Для неї о. Захарій добрий і мудрий, бо він душпастир.

Напевно корисно й цікаво для читачів буде дещо розказати про Крайову Управу Украї-

нок Канади (Координаційна надбудова українських жіночих організацій в Канаді), що порадувала нас рецензованим виданням. Ця управа (що міняється за ротаційним порядком) уже понад 40 років очолює Комітет Українок Канади й виконує цілу низку відповідальних національно-громадських завдань.. Вона скріплює духа єдности серед організацій українського жіноцтва (через особисті контакти, пресу й творчу співпрацю) для добра цілости українського громадського життя. Управа репрезентує українські жіночі організації назовні, плянує і координує працю в ділянках: освітній, виховній, культурній та суспільної опіки; бере активну участь у праці Комітету Українців Канади як повноправна складова організація. Крайова управа веде також видавничу діяльність. Досі видано декілька цінних книжок для дорослих та понад десять книжок для дітей.

У цілому ж роман **Апостол черні** тематично дуже рясний. Він має багато позитивних образів, а його герої здатні захопити нашу молодь своєю сміливістю у відстоюванні народної правди й своєї національної гідности. У романі також широко обговорені ідейно-моральні й релігійні збудження для священицького покликання. Вони духово можуть збагатити нашу молодь, розширити її уявлення про людину в боротьбу за щастя та гартування її ідеїні й релігійні переконання.

І останнє. Нам здається, що книжка виграла б, якби в ній була відповідна вступна стаття з поданням подій з життя письменниці та фактичного літературного матеріялу, систематизованого згідно з вимогами літературознавчої науки. Цим виданням, без сумніву, покладено добрий початок до пізнання літературної спадщини, що її нам залишила Ольга Кобилянська.

Цю дво-томову книжку в твердій оправі можна купити за канадських 15.65 дол. включно з пересилкою, або американських 13.00 дол.

Чеки чи поштовий переказ виписувати на Ukrainian Canadian Women's Committee, National Executive, і висилати з замовленням до:

Mrs. O. Zawislak,
575 Dufferin Ave.,
Winnipeg, Man., Canada R2W 2Y8

НОВІ КНИЖКИ

ЩОЙНО ВИЙШЛИ З ДРУКУ
НАРИСИ З ІСТОРІЇ УКРАЇНСЬКОЇ КУЛЬТУРИ
Комплет у трьох томах.

ДВОМОВНЕ

Автори:
С. Стечишин — Постаті з історії України
Н. Когуська — Постаті з літератури
С. Єременко — Постаті з музики
В. Ревуцький — Про театральне мистецтво
І. Кейван — Образотворче мистецтво

Переклали на англійську мову:
Орися Прокопів і Леона Фарина Бриджес
Видав Союз Українок Канади з присвятою

100-ЛІТТЮ ЖІНОЧОГО РУХУ

Ціна всіх трьох томів з пересилкою $20.00.
Продається лише в комплеті 3 книжок.

Замовлення разом з грішми висилати на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

Ви можете набути тут книжку:

ПОЕТИКА ЛЕСІ УКРАЇНКИ І ЇЇ АФОРИЗМИ

Антонини Горохович

Видання Інституту Дослідів Волині.

Це для тих, що хочуть пізнати
глибинну творчість поезії
Лесі Українки
Видання і зовнішньо дуже гарне,
в білій твердій полотняній
оправі з золотими витисками.

Стор. 144. Ціна $10.00 з пересилкою.

Замовляти:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East
Saskatoon, Saskatchewan
S7K 0L1

HAYILKY

By Olenka Negrych

Perhaps no other Ukrainian custom mirrors our past as well as do the Easter singing-games, "hayilky' or "vesnyanky". They inform us about our forefathers who lived thousands of years ago. Even a superficial study of these singing-games enables us to understand our forebear's way of thinking and their way of life.

Unfortunately, these beautiful singing-games are almost foreign to many of us. Spring comes much later in Canada, making outdoor games impossible at Easter time. Our mothers and grandmothers who were born in the Ukraine remember this custom well, for perhaps one of the happiest moments in their young lives is conected with them. While playing hayilky they have felt this unforgetable joy which lifted the hearts of the Ukrainian youth for countless centuries at Easter time.

Should we ever have the opportunity to watch these games, we would not fail to notice the boundless joy which radiates from the faces of the participating youths and maidens. They rejoice at the triumph of life over death with the same exhuberant enthusiasm which burned in the hearts of their ancestors in the dawn of history.

For ages immemorial, our ancestors met each season of the year with specific ritual. The happiest and the richest of these ceremonies was the symbolic spring ritual which welcomed the spring, the sun, and the warmth, as well as the new life which vibrated in all living things. Our young ancestors likewise felt this new urge to rejoice with the awakening nature. They reflected this exhuberance by creating suitable songs, games, dances, and pantomimes. New songs and dances were added year after year, generation after generation. Ever new experiences, feelings and ideas were turned into songs which were added to the rich treasury of Ukrainian culture. Basically, the "hayilky" were the maiden's expressions of rejoicing, as the girls are said to have invented them. Generally, however, the village youth participated in this games. This was an excellent opportunity for the young people to get better acquainted with each other. The girls brought their beaux or would-bebeaux exquisite Easter eggs on beautifully embroidered handkerchiefs. They usually played together, although sometimes the youths executed their own hayilky, which portrayed battles and strife. To see this energetic youth together was the joy of the entire village. The girls wore colorful floral headdress with flowing streamers. Both sexes were dressed in their national costumes. This was a beautiful greeting to spring by the Ukrainian people.

Hayilky are valuable to us, not only because they are beautiful expression of the Ukrainian spirit, but also because they tell us about the lives of our forefathers and their culture. From these hayilky we learn of our pagan ancestors entire attitude toward life. For instance, we learn that they had high standards of morality and that they strived for unity and harmony, both in family and in communal life. We learn that they were intrigued by the powers of nature, and that they tried to understand God. In these ancient "hayilky", they tell us about their possessions and material wealth. All phases of their life are exposed to us.

Just as the words of the "hayilky" portrayed contemporary life, the various games, dances and pantomimes told stories of their own. They were the physical expressions of the singing part of the "hayilky". When the young people formed a ring and moved from left to right, this motion alone symbolized the warm spring sun. This was the basic prayer for warmth and prosperity. Another circle with specific movements symbolized a wreath and marriage. Depending on special actions and movements, this hayilka had the power to bring about a marriage or discourage it. Another set of movements sumbolized

the gates and the bridge connecting our world with the spiritual world of the dead and the unborn. Happiness, the sun, fertility, fortune and wealth entered man's world via this passage. A hayilka, "Zhuchok" (the beetle) rejoiced at the awakening of nature; in the hayilka, "Ohirochky" (Cucumbers) a bountiful harvest was evoked by lifting the arms towards the sun, while the gracefull tilting of the lithe young bodies symbolized the rapid growth of a plant.

Our forefathers performed these spring dances in the forests and on the river banks. The forest in ancient times was a sacred place. It provided protection and food. It was believed that the good spirits and the souls of the forefathere lived in the forests. The was a direct rea home of the bad spirits. This was a direct relationship between man and his surroundings. Man played and performed rituals in the forests. It is from the word "hay", meaning forest, that the spring song of rejoicing, "hayilka," got its name. Hayilky were also called "Vesnianky" or happy greetings to spring.

With the coming of Christianity, attempts were made to destroy all traces of paganism. The "hayilky" were too deeply ingrained in the souls of the Ukrainian people to be carelessly discarded at this point we witness a blending of Christianity with native Ukrainian culture. Instead of yearly worshipping nature's rebirt, the people now celebrated Christ's Resurrection. Biblical characters were introduced into some hayilky, while the youth was required to execute the spring dances in the church yard instead of in the forests and on river banks.

But the hayilka continued to portray the lives and the history of the Ukrainian people. Soon the Turks, the Tartars, the Poles and the Muscovites found their way into the hayilky. The population's reaction towards these intruders is clearly conveyed. 1861 witnessed the emancipation of the serf. This event was soon recorded in a hayilka rejoicing the event.

The Ukrainian hayilka, steming from the poetic primitive mind attempting to understand nature and God, is a precious element in our culture. It intrigues us with its simple straightforward expression, but because of its repetitive qualities and numerous Ukrainian idiomatic expressions, it is difficult to translate into another language without losing its beauty or the gist of ideas expressed.

The evolution of our tribal life, our language and history could be traced through our hayilky. The existence of basic identical versions of hayilky in all parts of the Ukraine prove that the forefathers of the Ukrainians occupied that ritual possessions. The triumph of good over contrary to what the enemy historians of the Ukrainian people would like the world to belive.

As yet, we do not know all that there is to know about these joyful spring hayilky. Much research is still necessary before we can fully understand this branch of our culture. Ukrainian folklore has not been recorded until comparatively recent times, and so many valuable pieces of this folk poetry were lost. The numerous raids inflicted on the Ukrainian people since the beginnings of their history must have ruined numerous folklore, especially when entire villages were wiped out. But nothing can compare with Russian's mad drive to annihilate our culture and to erase all differences between the Ukrainian and Russian people.

In spite of this the Ukrainians have displayed great fortitude in adhering to their spiritual possessions. The triumph of good over evil, of life over death which we are celebrating now, leaves us with a fresh hope that the day in near when youth all over Ukraine will sing hayilky, rejoicing the death of slavery and the birth of freedom.

"Promin" N. 4, 1960.

By Joseph G. Harrison

GRIM TALE OF STARVATION DURING STALIN'S 'HIDDEN HOLOCAUST'

Execution by Hunger The Hidden Holocaust, by Miron Dolot., New York: W. W. Norton&Co. 231 pp. $16.95.

It's a debate that can never be settled, yet it will continue to engage historians for many years. It is whether Adolf Hitler or Joseph Stalin was the man responsible for the greatest amount of human suffering in history.

The difficulty in resolving this question lies in the fact that each man's crimes are so similar. Each set out deliberately to murder millions of innocent men, women, and children; showed himself utterly devoid of any touch of kindliness or mercy; and combined unspeakable cruelty with the most revolting hypocrisy. Hitler was portrayed as the unselfish, tireless w a r d e n of his people's welfare; Stalin was the kindly, pipe-smoking "Uncle Joe."

Hitler's m i l l i o n f o l d murders are well known, not least because of the present West German government's readiness to have them publicized. Stalin's equally large sowing of death among Ukrainian peasants and others has received far less publicity, because of the Soviet government's continuing refusal to admit to the horrors of its own past. Nor are these deeds of Stalin without tragic relevance to the present: The enforced collectivization that in the single year of 1932-1933 starved to death 6 million to 8 million individuals still governs a bumbling Soviet agriculture.

This stupendous tragedy was due in part to the extreme reluctance Soviet Marxists show toward learning from experience. Only a few years earlier, Stalin had sought to squeeze the peasants, but was forced to retreat before their stubborn resistance and sabotage. Yet ideology was too strong for common sense, and the Russian leader imposed even more drastic measures. The result was not only a land littered with the bodies of millions of dead (that same year the Soviet Union exported 1.5 million tons of grain, more than enough to have saved the lives of all who starved), but the reduction of Russian agricultural production to a level markedly below what had prevailed under the excoriated czars.

With measures that were at many points a foretaste of those the Nazi regime would employ in those same Russian regions, millions were forced from their homes and villages to tramp the roads without food or shelter. Kangaroo courts were set up to condemn to death sufficient numbers of people to cow the rest. Gangs of young criminals emerged from the cities to terrorize the countryside. Anyone showing the slightest resistance or disapproval met the same fate later meted out by Hitler's extermination squads. It is small wonder that a few years later the German leader would express admiration for Stalin's methods and that Hitler was apparently the only foreign leader Stalin truly admired.

Miron Dolot (a pen name) grew up in a Ukrainian village and, from 1929 to 1933, lived through the imposition of collectivization, the seizure of peasant land, the expropriation of the food supplies upon which the peasantry lived, the expulsion of enormous numbers of helpless individuals, and the terrible months of famine that f o l l o w e d. The Ukraine, once called the "breadbasket of Europe," becam desolate, even the tallest trees stripped of their leaves by the starving people.

Were there also, as Dolot suggests, still other reasons besides Marxist collectivization behind this gruesome Soviet policy? Was Stalin suspicious of what he thought was Ukrainian nationalizm? Were other parts of the USSR to be weakend (there were similar policies in force in some of the Asian Soviet republics) so as to strengthen the central position of the Great Russian majority? Or, indeed, was this primarily a display of that pathological cruelty Stalin had increasingly exhibited? Perhaps all of these factors were at play in this exhibition of ruthlessness, which the Soviet government has yet to condemn adequately.

This book, like those detailing Hitler's Holocaust, the Khmer Rouge's purposeful extermination of a considerable part of the Cambodian population, or the Turks' genocidal slaughter of Armenians early in the century, is a tale of unrelieved horror. It boggles the mind that such

UPDATE ON THE OKSANA MESHKO STORY

The articles, entitled "Oksana Meshko, a Study of Inhumanity in the Soviet Regime" and the "Ordeal of Oksana Meshko Continues," were published respectively in the May and June, issues of Promin.

There is a postscript to the article "Ordeal of Oksana Meshko." Natalia Pazuniak, the editor of the brochure, Oksana Meshko Story, published by the World Federation of Ukrainian Women's Organizations, Philadelphia, Pa., 1985, adds the following information. Elena Sannikova, the author of the letter which was the basis of the second article, was arrested for having allowed her letter to be sent abroad as a samvydaw. She has been sentenced to six years' imprisonment in the Soviet Gulag.

The External Representation of the Ukrainian Helsinki Group, New York, has reported that Oksana Meshko had returned home to Kiev early in November, 1985. She was 81 years old on January 30, 1986.

Oksana has survived five years of internal exile, alone, in poor health, in the same town of Ayan, Khabarovskiy Kray, where her son, Oleksander Serhiyenko was completing his three year term of exile. Mother and son were together for one month before he had to leave. Oleksander did what he could in that short time to make his mother comfortable. He mended the leaking roof of her hut; whitewashed the inside of it; brought and cut a load of firewood.

Oksana suffers from diabetes, arthritis, high blood pressure and now, glaucoma, which made her near blind. During her exile, fresh food supplies were scarce, and the heavily salted meats and fish aggravated her condition. Packages of food, vitamins and clothing sent to her by friends, were returned undelivered.

The Collection of Documents and Materials of the Ukrainian Helsinki Group, edited by Osyp Zinkewych, 1983, includes many protests and declarations written by Oksana Meshko to the various officials of the Soviet Union. Throughout her statements, she displays great bravery and anuncompromising spirit in her devotion to the ideal of human rights.

Helen Raycheba
Convenor of International Affairs

---

deeds could have been the official policy of a modern nation. Yet such records must be broght to mankind's attention so long as any possibility of their repetition remains. Dolot concludes: "We could no longer cry. We had lived through so much sorrow, and had suffered so many tragic losses that we were left numb", We must not be.

Joseph Harrison is a former managing editor of the Monitor.

THE PRISON POEM

by Mykola Rudenko

So simple all: a repentance you will write
And win the right to life.
Only ten words, or perhaps, a phrase —
And all of yesterday will return at once:
Trees and flowers in the sparks of dew
Behind the window children's cries
You are a fish in the lake, a bird in the sky,
And on your lips the taste of a kiss
As testimonial of love and benevolence...
And only you — you will not be
Bowed, withered by decline
You — only a husk and not a soul.
Now old clothes do try on
Perfect your enclosed paradise.
That same path into the orchard pave —
Your lost soul you will not regain
Only ten wearied words
Which in a clouded daze you-ve strung —
So there's no you
There's but a shade
And in the person is the prison laid.

Translated by Y. Myskiw
Smoloskyp, Fall 1978.

Submitted by *Helen Raycheba*

CORRECTION. On page 16 of the Feb. 1986 issue: "From the Official Bulletin of Toronto and Area Council of Women: The COUNCILLOR — September, 1985" should have been on page 18, under: Editor, Mrs. S. K. Yakimec.

Promin regrets any inconvenience.

Святкування 1000-ліття – Ванкувер, Брит. Колюмбія

Величаве святкування 1000-ліття хрещення України у Святу Православну Віру відбудеться: 1, 2 і 3 серпня 1986 року у Ванкувері, під час світової виставки „EXPO", в якому візьме участь увесь єпископат нашої Святої Православної Церкви в Канаді з місцевим та прибулим духовенством.

Щоб забезпечити гостям місце перебування, Ювілейний Комітет замовив на терені Університету Британської Колюмбії помешкання в ціні:

* $26.00 від особи
* $45.00 від особи (кімната з лазничкою).
* $55.00 від двох осіб (кімната з лазничкою). Коли ж більше людей, то треба платити $10.00 від особи.

Зголошення треба надсилати на адресу університету. Перебування на університеті від 30 липня до 6 серпня 1986 р.

U.B.C. Conference Centre,
University of B. C.,
5959 Student Union Mall,
Vancouver, B. C., V6T 1K2

With the blessing of His Eminence Metropolitan Wasyly, The Jubilee Millennium Committee in Vancouver, B. C., extends an invitation to participate on August 1, 2 and 3, in the grand observance of the Millennium of the Baptism of U k r a i n e into the Holy Orthodox Faith. All hierarchy and visiting priests af the Holy Orthodox Church will take part.

On behalf of all B. C., we also cordially invite you to EXPO 86. To provide our guests with accommodation, we have reserved a limited number of room at the U.B.C. Campus, between July 30 and August 6. Rates are as follows:

* Single bedroom $26.00
* Single with bath $45.00
* Double with bath $55.00
  ($10.00 each add. person)

Should you require any further information, please write to Mrs. M. Charuk.

Mrs. Mary Charuk,
Jubilee Millennium Committee,
154 East 10th Avenue,
Vancouver, B. C. V5T 1S4

* * *

CANADIAN SHOWCASE OF UKRAINIAN CULTURE

JULY 4, 5 & 6, 1986 — This year the Vegreville Cultural Association will be hosting their 13th Annual CANADIAN SHOWCASE OF UKRAINIAN CULTURE.

The festival has gained an reputation across Canada and is a marvelous occasion to reflect and enjoy Ukrainian Culture & Heritage.

Three Big days of colour, music, talent competition, dancing, folk art, festivities, and entertainment featuring professional artists such as: JOY BRITTAN — Las Vegas; TED KOMAR ORCHESTRA — Winnipeg; TODASCHUK SISTERS — Winnipeg, BARVINOK BANDURA ENSEMBLE — Toronto; IVANKO — an "8 yr. old Artist" and 2 well known Ukrainian Dance Groups "ZIRKA & SOPILKA".

CONFERENCE OF UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA

Wednesday July 30, 1986 — Registration for Ukrainian Women's Assn. of Canada Conference — 7 p.m. to 9 p.m. U.B.C. Conference Centre.

Thursday July 31, 1986 — Conference sessions

Friday August 1, 1986 — Sessions continue.

Friday August 1, 1986 — Evening church service Holy Trinity Cathedral Vancouver — start of Millennium celebration.

Saturday August 2, 1986 — Church services in Vancouver local parishes. Toronto choir will sing the Liturgy.

Sunday August 3, 1986 — Totem Park building U.B.C. Grand observance of the 1000 year of Christianity in Ukraine into the Orthodox Faith. Participating in the service all the hierarchy and visiting priests of the Holy Orthodox Church in Canada, B. C., Millennium choir will sing the Liturgy. Dinner and concert will follow at the U.B.C. Student Union ballroom.

August 4 and 5 — Opportunity for visitors to visit EXPO.

Як діти Недільної школи святкували Великдень

„Христос Воскрес!" — гуртом співаєм,
І серце радісно тремтить.
М. Маморський

Діти вже готові були йти на Богослуження, а вчителька Соня ще запитала:

— Чи всі пам'ятаєте, що треба зробити дома й що принести на чергову зустріч?

— Так-так! — відізвалися всі весело. —Маю написати листа до дітей в Бразилії! — сказала Лада.

— А я до дітей в Арґентині! — додав Максим. — Мені дідусь оповідав про тих дітей. Вони хочуть українських книжечок, журналів.

— Добре! Гарно!, що пам'ятаєте! — похвалила вчителька.

Настала Велика П'ятниця. У церкву увійшли рядочками діти Недільної школи з кляси молодої вчительки Соні. Всі мали по одному нарцизові. Поклали їх на вазонки, що стояли біля тетраподу. Сіли всі в першій лавці. А коли почався обхід з Плащаницею (символічний похорон Ісуса Христа), всі пішли разом з своєю вчителькою першими за хором. А по закінченні відправ підходили всі, складали поклони й молитви перед Гробом Господнім.

Люди уважно слідкували за поведінкою дітей. Бабуся, що її завжди можна бачити на всіх відправах у церкві, приступила до крайної дівчинки Ганнусі й запитала:

— Так гарно і любо дивитися на таких добрих дітей. Хто вас усіх разом привіз до церкви?

— О, ми маємо таку обіцянку, бабусю! Так ми святкуємо, готуємося до Ювілею Хрещення України.

Були учні ці в церкві й у Великодну Суботу. Прибули й на Великодню Всеношню й Богослуження. Святили паски. Великодний спів вітання "Христос Воскрес" були такі особливі, могутні, здавалося, що спів з церкви наповняв не тільки храм, але цілий світ.

І була радість при великодному столі — тут молитва об'єднувала родину, а краса писанок, крашанок, весняних квітів і соняшне проміння, спів привіту "Христос Воскрес!" в родиннім колі наповняли серця дітей і батьків урочистим настроєм.

А потім багато хлопців і дівчат та дітей з батьками зібралося у церковній залі на гагілки. Голос дзвонів, проміння весняного сонця сплілися із співом молоді і дітей. Батькам і всім

старшим вчувався голос поета Леоніда Мосендза:

Не схибиш ти, дитино, вже з дороги,
Яку тобі проклав волинський рік.

Під час перерви між гагілками дівчат учителька Соня розмовляла з отцем Парохом. Видно було по виразу їхніх облич, що вони тішилися, раділи. Згодом отець Парох звернувся до молоді і дітей:

— Мені завжди великою приємністю є зустріч з добрими дітьми нашої громади. Але сьогодні я почув від вчительки Недільної школи дуже гарні новини. Її кляса з цієї школи почала підготовлятися до святкування 1000-річчя Християнства в Україні. І почала його гарно! Молитвою перед Плащаницею, і писатимуть листи до дітей у Південній Америці. Богові милими будуть ті Ваші листи, дорогі і добрі діти, і добрі вчинки — коли вишлете їм книжечки. Мабуть є там і такі діти, яким придасться і одіж і харчі. Хай же вас Бог благословить, і воскреслий Христос хай додасть вам багато завзяття — виконати ваш чудовий плян! Христос Воскреслий вітає між вами! Будьте з'єднані з Ним!

Діти довго розповідали дома усім, і товаркам у школі про своє радісне великодне почування. А батьки тішилися, що їхні діти йдуть певною стежкою до великою мети. А нею є роблення добрих вчинків, переживання краси християнських свят, а з тим і поглиблення зв'язку з рідною Церквою.

Уляна Пелех

НАШИМ ДІТЯМ

Данг Мами

Богдане, Галю, Сестро, Брате!
Сьогодні Матері є День!
Ходімо їй квіти збирати
І заспіваймо їй пісень.

Вона про нас невпинно дбала,
Коли маленькі ми були.
Кормила нас і зодягала.
Коли вже ми і підросли.

Вона за руку нас держала,
Вела у школу перший раз.
І днем і ніччю доглядала,
Коли лежав хто хворий з нас.

Тому в цей день несімо квіти.
Пісень співаймо всім Мамам,
І Україні шлім привіт —
Вона ж бо матірю всім нам!

Вуйко Іван

Великдень в Україні

Як Христова віра поширилася на всі краї та народи, що заселюють Европу, тоді Господь наш Ісус Христос сказав:

— Піду я та подивлюся, як то мої вірні святкують пам'ятку Воскресення. А перш усього хочу знати як святкують його ті, що я їх найбільше любив — людські діти.

Прийняв Ісус на себе постать дитини, такої як був у Назареті і пішов. Відвідав насампередд західні краї, бо там скорше святкують Великий Божий День. Замішався між дітей, забавлявся з ними і бачив, що вони в ці свята роблять, та що говорять.

Від них перейшов Ісус на північ. Тут ще було холодно, ні зелені ні квітів... Стелились густі мряки, падав дощик, а то і пролітав білий сніжок. Маленький Ісус сховав свої Божі ручки в свитину і не барячись

там довго, злинув на південь в Україну.

Аж тут усміхнувся радісно. Всюди було гарно, тепло, привітно. Земля прибралася пишно в зелень та квіти. Пташенята щебетали Богові хвалу, а у усіх церквах дзвонили дзвони... Ісус станув своїми Божими ніжками на Українську землю. Саме відправилось по всіх церквах Воскресне Богослуження. Дзвони гуділи радісно, а діти виводили на майдані гаїлок. Хлопці раз-ураз бігли до дзвінниці і били в дзвони, а дівчата виспівували:

"Ой так, так, сіють мак!"

Ісусові дуже сподобалися українські діти. Він пішов між них і бавився разом з ними. Коли скінчилася гаїлка, діти обступили його радісно.

— Дивіться, чужа дитина, сказала Марійка.

— Як ти звешся?

— Я так звуся як Мене кожного дня кличете. Кожної ж днини молитеся: Ісусе, Сину Божий, помилуй нас!

— А чий ти?

— Божий.

Діти не розуміли що то значить та й загомоніли.

— Це якийсь сирітка!

— Зажди, я тобі щось дам! Сказав прихильно Петрусь. Він побіг та приніс кусок білої паски і двоє варених яєць.

— Бачиш, у нас на Великдень не годиться варити, бо це дуже велике свято! Тому кожна мати пече й варить перед тим, щоб було що їсти. На, — сказав щиро, — ці яєчка, може ти голодний.

Ісус взяв яєчка, сердечно подякував хлопчикові й пішов. А там на небі сказав — таки найкраще святкують моє Воскресення в Україні. Треба за це українських дітей поблагословити кращою долею.

Хто з нас додержав слова

Як торік був Мамин День,
день вітання і пісень,
то хороші подарунки
і вишивані малюнки
гарні китиці квіток
мала Мама від діток.

Всі ми Маму цілували,
всі ми Мамі обіцяли:
"Будем чемні з цього дня
і слухняними щодня.
Даєм Тобі наше слово
все робити без відмови
і послухатись ураз,
тільки скажеш що до нас".

З того часу рік минає,
і дитина кожна знає:
Мамин День приходить знову,
хто із нас додержав слова,
обіцянок не забув,
хто слухняним завжди був.

Г. Чорнобицька

ГРОМАДСЬКА І РОДИННА ХРОНІКА

З ДІЯЛЬНОСТИ ВІДДІЛУ ІМ. СВ. ОЛЬГИ ПРИ КАТЕДРІ СВ. ВОЛОДИМИРА В ТОРОНТІ

В неділю, 2-го лютого 1986-го року, після Служби Божої й обіду, на місячних зборах відділу п-і Марія Божик прочитала, опрацьовану нею, доповідь на тему „Державність України". У доповіді були насвітлені історичні події того часу. Доповідь була прочитана з глибоким відчуттям тодішніх обставин.

Добр. Єлисавета Василів прочитала про бій української молоді під Крутами. На закінчення п-і Марія Божик запропонувала проспівати Вічную пам'ять героям, що життя віддали за народ і Україну.

23-го лютого був влаштований День Членства. Голова відділу п-і Діна Гетьманчук відкрила імпрезу молитвою, яку проказала добр. Катерина Бублик. Після того голова відділу привітала присутніх, закликала вступати в членство С.У.К. та попросила п-і добр. Катерину Бублик представити присутнім доповідачку мґр. Анну Троян. В біографічних даних було подано, що п-і Анна Троян народилася на Волині в родині Арсена і Софії Степанюків, що високу освіту завершила на Торонтонському університеті, та про суспільну працю, зокрема в С.У.К. переважно в Інституті Св. Володимира. Пані добр. Катерина Бублик привітала п-і Анну Троян, а п-і Валерія Лисенко удекорувала її корсажем. Зворушена п-і Анна Троян дякувала п-і добр. Катерині Бублик, голові відділу і п-і Валерії Лисенко за увагу.

Доповідь мґр. Анни Троян під назвою „Ґенеза Союзу Українок Канади" включала відомості про український жіночий рух почавши від першого Світового Українського Жіночого Конґресу в 1934-му році в Станиславові. Були подані імена видатних українських жінок того часу і на протязі історії, які з повною посвятою несли в народ освіту, культуру та національну свідомість. Усі галузі життя були охоплені зорганізованим жіноцтвом в С.У. та в С.У.К. Згадано жінок політиків, патріоток, жінок, що брали участь у Визвольних Змаганнях підчас Першої Світової Війни в тому числі п-і Марію Волосевич, членку відділу ім. Св. Княгині Ольги, ролю жінок-матерів в українській історії, напрямні С.У.С. та складових організацій. Згадано жінок-піонерок та вклад їх праці в розбудову українського життя в Канаді та у побудові Православних Українських Церков.

Оплесками та подякою голови відділу закінчилася перша частина імпрези.

У другій частині було висвітлення прозірок про століття жіночого руху, приготованих Централею С.У.К. Прозірки висвітлював пан Петро Шкурко. Були також висвітлені прозірки з Українського Музею С.У.К. при Інституті Св. Володимира, пояснення подавала панна Стефанія Олійник.

На закінчення був поданий чай і солодке печиво. Голова відділу п-і Діна Гетьманчук подякувала мґр. Анні Троян за доповідь, паням, що приготували обід і чай та принесли печиво, усім, що технічно допомогли влаштувати імпрезу, усім присутнім та ще раз запрошувала вступати в членство відділу ім. Св. Княгині Ольги.

2-го березня на місячних зборах присутні вітали о. митрата Петра Бублика. Проказавши молитву о. Петро розповідав про Великий піст, Святі таїнства сповіді та причастя. Св. піст окреслював о. Петро як лікарню для душі людини. Сам Господь наш Ісус Христос постив 40 днів. Вірою і постом можеш усе осягнути. Закликав до праці в громаді та для святої Православної Української Церкви бо вона єдина основана і стоїть на науці Ісуса Христа.

З великою увагою і вдячністю вислухали присутні повчаючі слова о. митрата Петра Бублика і вшанували щирими оплесками.

Добр. Єлисавета Василів — прес. реф.

ДЕНЬ ЧЛЕНСТВА В САСКАТУНІ

За прийнятою традицією відділ ім. О. Кобилянської в Саскатуні кожного року в лютому влаштовує імпрезу День Членства, на якій офіційно приймають нових членок та вшановують тих, що вибули в організації 25 років або більше. Така імпреза відбулася в неділю по полудні, 23 лютого 1986 року, в катедральній залі УПЦ Пресвятої Трійці.

Заля була відповідно прибрана до оказії. На головній стіні за президіяльним столом розміщено велику карту смолоскипа з написом СОЮЗ УКРАЇНОК КАНАДИ, відзнаку організації. Стіл для почесної президії пишався гарним вишиваним українським узором накриттям, а посередині живі квіти. Учасники засідали при малих столиках, накритих вишиваною скатертиною. На кожному столику стояв малесенький смолоскип, майстерно зроблений з „стайрофовм". Відділ щасливий, що має артистку-малярку Наталю Дептух, яка вміє підібрати на кожну оказію в'дповідний мотив для удекорування залі. За президіяльним столом засіли почесні гості, членки, що їх мають відзначувати.

Імпрезу відкрила Марія Воронюк, культурно-освітня референтка, коротким словом привітання і покликала настоятеля прот. М. Олесюка провести молитву. У відсутності голови Анни Клапоущак, яка несподівано занедужала, писемний привіт від неї прочитала Анна Михайлюк.

Марія Воронюк представила сімох нових членок, що вписалися до відділу на протязі року, подавши про кожну короткий життєпис. Галя Максимюк, заст. голови, вручила їм Статут і Правильник Союзу Українок Канади. До нових членок належать: добр. Анна Зузак, Варвара Дербавка, Діяна Доктор, Одарка Ортинська, Нелі Бойко, Керин Слеґел, Линда Бальон.

Другу категорію членок, що вибули в організації 25 років, представила Галя Максимюк і прочитала про кожну коротенький життєпис. Анна Михайлюк пошанувала їх гарним корсажем. Марія Лемко, друга заступниця голови, виконала церемонію вручення кожній грамоту заслуг за організаційні труди у відділі, побажавши їм ще довгих років активної громадської праці. Відзначені: Анна Чуй, голова кружка, працювала в багатьох комітетах, активна в Клюбів Сеньйорів, є сестрицею в Катедрі Пресв. Трійці; Анна Макогон, була головою кружка, входила в різні комітети, активна в Клюбі Сеньйорів, є сестрицею в Катедрі; Анна Клапоущак, учителька, голова відділу, була заступницею голови, очолювала кру-

жок, працювала в комітетах, співає в церковному хорі, виховує своїх внучат на українській мові; Меланія Петришин, працює в комітетах та різних господарських проєктах, активна в Клюбі Сеньйорів.

Окрему категорію становлять старші пані, що вже осягнули 75 років і вище свого життя. Вони є почесними членками відділу. Їх представила Галя Максимюк, подавши про кожну короткий життєпис і заслуги в організаційній праці. Анна Михайлюк вручила їм червону рожу. Почесними членками є такі: Анастасія Михайлюк, Марія Вівчар, Марія Біла, Софія Строкан, Марія Мойсюк, Ґеня Пастернак.

Програму збагатив дует Одарки Ортинської і Тимофія Михайлюка. Їх голоси гарно зливалися і чарували слухачів, доказом чого були грімкі оплески.

Далі була доповідь голови Союзу Українок Канади, Анни Холод, яку представила Анна Михайлюк. Вона говорила про надходяче свято 1000-річчя Хрещення України в Святу Українську Православну Віру і обов'язки вірних відносно цього історичного ювілею. Подяку за доповідь висловила Марія Воронюк.

Далі відбулася розігравка передплати „Променя" і живих квітів на президіяльному столі під керівництвом Марії Дорош, референтки „Променя". Дохід з імпрези в сумі $200.00 призначено на „Промінь".

Імпрезу закінчено співом „Достойно".

Учасники залишилися на чайну гостину.

С. С.

ЧЛЕНСЬКИЙ ЧАЙ
Едмонтон

В неділю 16 лютого 1986 р. відділ Союзу Українок при Катедрі Св. Івана в Едмонтоні влаштував спільний Членський чай старанням комітету членства і журналу „Промінь".

При дверях вітали членок і гостей голова пані Анна Томнюк, добр. Ю. Лучак і голова членського комітету пані Віра Понич та голова комітету „Променя", пані Софія Гриник.

Заля була дуже гарно удекорована білими і червоними квітами, столики на залі накриті вишиваними обрусиками з червоними серветками. На столі розложені числа і річники журналу. В короткому часі всі столики були заповнені гостями. Звеличав наш чай посадник міста Едмонтону з дружиною, п-во Л. Дікур.

Програму переводила пані Єлисавета Прокіпчук, яка привітавши гостей переповіла про цілі і завдання організації Союзу Українок Канади, особливо підкреслила чому нам треба вступати у членство і разом спільно працювати для загального добра нашого народу, церкви, організації.

По цім слідувало слово пані Софії Гриник, голови комітету журналу „Промінь", яка привітавши зібраних подякувала комітетові членства, який погодився прийняти нас і влаштувати цей чай спільно. Це дало нагоди членками заплатити свою членську вкладку і передплату на „Промінь". Склала сердечну подяку ред. Наталі Когуській за її невтомну працю для журналу та побажала їй кріпкого здоров'я.

Привіти склали: Розалія Фарина від Централі Союзу Українок Канади та Провінційної Екзекутиви на Альберту. Голова катедральної громади п. М. Елко привітав членок, гостей, склав подяку за щорічну допомогу громаді та побажав дальших успіхів. Голова відділу пані Анна Томнюк привітала старших і молодших членок та подякувала комітетам за таку пильну працю, привітала нових членок. Пригадала членкам, що цього року будемо святкувати своє 60-ліття і що до цього свята треба приготовлятися.

В мистецькій частині програми виступив хор Сеньйорів при Катедрі Св. Івана під диригентурою проф. С. Єременка і жіночий хор Союзу Українок — відспівали „О, Мати Божа" і гимн Союзу „За нами сестри" — слова У. Кравченко, музика С. Єременка. Мішаний хор — „Виростеш ти сину" — слова В. Симоненка, музика С. Єременка, „Зірвалася хуртовина" слова Василя Витвицького.

Публика нагородила співаків гучними оплесками. Молитву провів протопресв. Д. Лучак. Пані Катерина Гавриш, голова соціяльного комітету запросила всіх на чай, смачні канапки та солодке. Наливали чай: Дж. Наконечна, Д. Корпан, Ю. Лучак, К. Гарасим і М. Лазарук.

Членський комітет: голова пані Віра Поніч, Єлисавета Прокіпчук, Дарія Ґушата, Вікторія Мартинюк. Комітет журналу „Промінь": голова Софія Гриник і Марія Лазарук.

Кінцеве слово виголосила голова відділу Анна Томнюк, склавши усім щиру подяку всім тим, що причинились до успіху цього спільного святочного чаю, сеньйорам катедри, проф. С. Єременкові за спів, комітетам що так успішно перепровадили чай в користь відділу. Представила управу відділу на 1986 рік. Програму чаю випрацювали Марія Прокопів і Фіона Пелех.

Марія Лазарук, рефер.

НА СВЯТО ДНЯ МАТЕРІ

Дорога Мамо!

У День Матері ми клонимо наші голови і кладемо китицю найкращих весняних квітів на Твою могилу та в світлу пам'ять засилаємо $10.00 на журнал „Промінь", якого Ти любила читати і високо його оцінювала. А ми Тебе завжди мило згадуємо.

Син Денис і невістка Керон Вівчар,
Гамільтон, Онт.

— — — — —

У незабутню пам'ять моїх дорогих родичів Івана і Анни Олійник та брата Отця Василя Олёйника, замість китиці квітів засилаю $10.00 на журнал „Промінь". Вічна їм пам'ять.

Софія Пилипов, Винярд, Саск.

— — — — —

Замість квітів на свіжу могилу Миколи Галака, який упокоївся 20 березня 1986 р. засилаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Ґеня Матіешен, Овкборн, Ман.

ВІДЗНАЧЕННЯ ПІОНЕРКИ
МОНТРЕАЛ

У суботу 30-го листопада 1985 р. відбулася цікава родинна подія в громаді Собору Св. Софії в Монтреалі. Це було відзначення 80-ліття уродин нашої піонерки, дружини довголітнього улюбленого дяка громади бл. п. Олекси Кіпибіди, пані Анни Кіпибіди з роду Лукасевич. Відзначення відбулося в домі, де роками спільно пробувають в примірній родинній гармонії три покоління української родини: пані Анна, дочка Софія з зятем Іваном (Олянські) та внуки пані Анни — Люба та Олександер Олянські (до свого одруження мешкав і старший внук Тарас Олянський).

Зійшлися до хати близькі приятелі та посестри із Союзу Українок "Доньки України" при Соборі, в якому Анна є діяльною членкою від самого початку відділу (кілька років тому була нагороджена почесним членством). Святкування очолив Настоятель громади, о. Протоєрей Ігор Куташ, який провів Молитву над обідом та висловив побажання Ювілятці щастя, здоров'я та многих літ. Рясні співи "Многая літа" принесли сльози радости та смутку до очей Ювілятки: радість, тому що відзначують її так щиро родина та приятелі, а смуток, тому що не був присутній любий муж Олекса, що впокоївся в Бозі на сам Празник Святих Апостолів Петра й Павла в липні 1984 року.

Пригадалися напевно роки завзятої праці разом з мужем та дітьми й онуками для добробуту родини, як також для доброго розвитку Української Православної Громади в Монтреалі. У цю працю включилися подружжя Кіпибідів ще перед одруженням, що було в 1931 році, а потім спільно віддано далі працювали для добра ближнього. Гарно виховали дочку й онуків у своїй Церкві та в повній свідомості свого українського походження. Зараз пані Кіпибіда далі бере участь у церковному та організаційному житті громади, а головно коли тільки здоров'я та сила позволяє, щонеділі на Богослуженню молиться за добробут любої родини та ширшої родини в Христі.

Хай посилає Ювілятці Всевишній Господь здоров'я та втіху зі своїх трудів. На многії літа її!

На знимці зліва стоїть Софія Олянська, дочка пані А. Кіпибіди, третя з ряду зліва направо сидить Ювілятка пані Анна Кіпибіда.

На "Промінь" як подарунок Ювілятці склали свої дари:

По $10.00: пані Анна Кіпибіда, Марія Гумчак, Ірина Лукасевич, Софія Олянська.

По $5.00: Анна Прокопюк, Текля Дребот, Наталка Романишин, Ксеня Самолюк, Мирослав Драган Володимира Маланчук.

По $2.00: Осипа Кучер, Юлія Гриців, Катерина Кошлай, панна Люба Олянська, пан Олександер Олянський.

— Разом: $80.00.

Прот. Ігор Ю. Куташ

У четверту річницю упокоєння нашої дорогої мами, бл. п. Меланії Ґудзак — відійшла від нас 18 лютого 1982 року складаю китицю нев'янучих квітів та у її світлу пам'ять засилаю $25.00 на „Промінь".

Покійна залишила у глибокому смутку мужа Миколу, дочок, синів, невісток і зятів, внуків, сестер і брата. Була членкою відділу ім. О. Кобилянської в Саскатуні. Пам'ять про неї живе в серцях її мужа й родини..

Вічна їй пам'ять.

Дочка Ольга, зять Василь Томсони, Саскатун

Квіти незабутнім

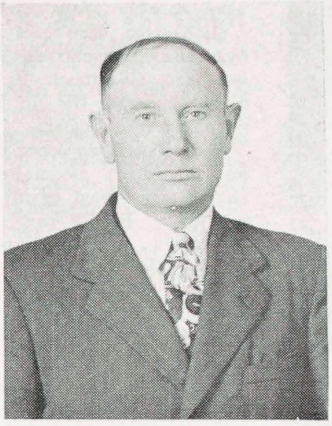

У світлу й незабутню пам'ять мого дорогого мужа, бл. п. Фреда Барана в одинадцяту річницю смерти — упокоївся 16 липня 1975 р. засилаю в його пам'ять $100.00 на журнал „Промінь".

Дружина Розалія Баран, Тандер Бей, Онт.

— — — — —

Кладу нев'янучий вінок на могилу мого незабутнього мужа, бл. п. Стефана Боднарчука у десяту річницю його смерти — упокоївся 11 лютого 1976 року, в його пам'ять засилаю $100.00 на журнал „Промінь". Покійному вічна пам'ять.

Марія Боднарчук-Монюк, Суррей Б. К

— — — — —

На свіжу могилу бл. п. Івана Кірстюка у незабутню пам'ять нашого дорогого сина, який відійшов у вічність 4 березня 1986 року, замість квітів на нев'янучий вінок складаємо $20.00 на „Промінь".

Вічна йому пам'ять!

Стефан і Катерина Кірстюк, Норт Ванкувер, Б. К.

— — — — —

У незабутню пам'ять дорогої приятельки Марії Мині Марко — упокоїлась 5-го березня 1984 р. в її світлу пам'ять складаю $15.00 на журнал „Промінь". Вічна їй пам'ять.

Ю. Гусак, Давфин, Ман.

— — — — —

У світлу пам'ять у сумну різницю наших дорогих незабутніх приятелів і кумів Петра і Василини Мадригів, складаємо $25.00 на журнал „Промінь" замість квітів на їх могилки.

Вічна їм пам'ять. Хай з Богом спочивають.

Іван і Марія Григор, Едмонтон

— — — — —

Замість китиці квітів на свіжу могилу нашої дорогої членки Параски Кілюк, яка упокоїлась в Бозі 17 березня 1986 року, в її пам'ять складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Горем прибитій родині складаємо наше співчуття.

Відділ ім. Ольги Басараб, Гефорд, Саск.
Савеля Гарах, голова
Ольга Смитанюк, секр.

У світлу пам'ять нашої дорогої і незабутньої дружини, мами і бабусі бл. п. Олени Лозицької-Березенець, яка відійшла у вічність 23-го травня 1985 р. в Едмонтоні, даруємо $25.00 на видавничий фонд журналу „Промінь".

Валентина Доброліж з родиною

— — — — —

На свіжу могилу мого дорогого мужа, батька і дідуся Михайла Боєчка, який упокоївся на 88-мім році свого трудолюбивого життя в Радвей, Альберта 1 березня 1986 р. в його світлу пам'ять засилаємо $50.00 на журнал „Промінь", як нев'янучий вінок.

Вічна йому пам'ять!

Дружина Анна Боєчко і
син Стефан, Радвей, Альберта

— — — — —

Засилаю дар $25.00 на журнал „Промінь" у світлу пам'ять наших родичів:

Василя і Василини Хрептул,
Стефана і Аделі Савчук.

Іван і Сесилія Хрептул,
13910 Stony Plain Road, Ap. 16
Edmonton, Alta. T5N 3R2

— — — — —

Складаю вінок нев'янучих квітів на могилу дорогого мужа, тата і дідуся Івана Саранчука, який упокоївся 5-го травня 1979 року у Норт Бетлфорд, Саск. На журнал „Промінь" в його пам'ять засилаю $25.00.

Дружина Марія Саранчук, Норт Бетлфорд, Саск.

— — — — —

Замість китиці квітів на могилу дорогої сусідки Парані Ступар, яка упокоїлася 7-го березня, засилаю $15.00 на журнал „Промінь".

Марія Саранчук, Норт Бетлфорд, Саск.

— — — — —

На свіжу могилу дорогої нам приятельки Парані Ступар, яка упокоїлася 7-го березня, замість квітів складаємо $10.00 на журнал „Промінь".

Степан і Марія Ґрам'як, Бетелфорд, Саск.

— — — — —

Складаємо на нев'янучий вінок і засилаємо $10.00 на журнал „Промінь" у пам'ять покійної Юлії Ґабриш, яка відійшла від нас 19 квітня 1970 року.

Діти — Михайліна і Роман Дем'янюк, Кемрось, Альберта

— — — — —

У двадцяту річницю смерти нашої дорогої мами Марії Прокіпчук, яка упокоїлась 7 квітня 1966 року засилаємо у її пам'ять $20.00 на журнал „Промінь".

Вічна їй пам'ять.

Син Іван і невістка Василина Прокіпчук, Едмонтон

— — — — —

На свіжу могилу нашої дорогої мами, бл. п. Олі Троян, яка упокоїлася 10 травня 1985 року, кладемо китицю нев'янучих квітів і засилаємо $15.00 на журнал „Промінь".

Діти покійної:
Євген, Єлисавета, Вікторія і Наталка, Саскатун.

В ШІСНАДЦЯТУ РІЧНИЦЮ СМЕРТИ БЛ. П. ОЛЕКСИ ХОРТОВА

Четам, Онт.

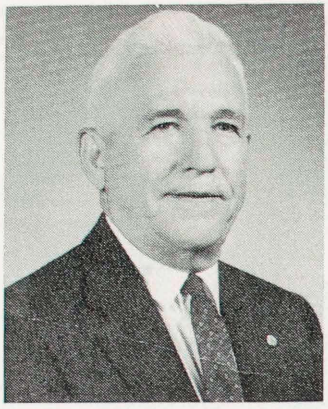

Дня 10 травня 1970 року відійшов в вічність у Четам, Онтаріо, сл. п. Олекса Хортів. В Канаді пожив 47 років, упокоївся на 71 році свого життя. Він як муж, як батько, як дідусь і як член українських організацій любив свою родину та віддано служив громадському життю.

Після прибуття до Канади з села Решнятого, повіт Долина, Західня Україна, в році 1923, попри свою працю на прожиток, включився у працю у тих організаціях, що спільними силами давали Рідному Краєві моральну і матеріяльну допомогу у визвольній боротьбі, а одночасно здобування для української національної спільноти в Канаді належні їй права.

В Четам, Онт., де ми поселилися після побуту в Торонті, він умів зібрати в громаду розкиданий гурт українських еміґрантів, щоб спільними силами зорганізували міцну місцеву парафію Української Церкви.

Особливою його заслугою є побудування конечної залі з приміщенням для бібліотеки. В Четам Він заснував Відділ НР 273 Українського Братського Союзу.

Вже шіснадцята весна приходить і вже починають цвісти дерева в саді, і квіти в городі, без Тебе дорогий мій Мужу. Вже й рожі, що Ти їх так любив і плекав, у пуп'янках, але в своїм серці, і в серцях членів родини живе по Тобі світла пам'ять. Всі ми сумуєм і згадуємо Тебе добрими словами. Згадуємо Мужа, Тата і Дідуся.

Тепер у шіснадцяту річницю Твоєї смерти я жертвую $50.00 на пресовий фонд журналу "Промінь".

Дора Хортів — дружина

БЛ. П. ПАРАСКЕВІЯ ВАСИЛИШИН

Віндзор, Онт.

По короткій недузі, в понеділок 17-го лютого, відійшла у вічність Параскевія Василишин на 87 році свого трудолюбного життя.

Параскевія народилася 28 травня 1899 року в селі Микуличі — Україна, в родині Бородай. Виростала вона в тому селі, але цілий час мріяла поїхати до Канади і пошукати кращої долі. В році 1924 її мрії здійснилися і Параскевія прибула до вимріяної землі Канади. Прибувши до Канади поселилася зразу в Гамільтоні, а відтак перенеслася до Віндзору.

В році 1928 Параскевія вийшла заміж за Теодора Василишина. Бог поблагословив їх двома діточками, сином і дочкою. В році 1975 упокоївся її чоловік Теодор і Параскевія залишилася вдовою. Вона була людиною надзвичайно чесною і справедливою. Була дуже релігійною і богобоязливою. Любила свою рідну Церкву і завсіди старалася бути на молитві у храмі Божому. Праця для своєї Церкви була для неї великою утіхою і задоволенням.

Параскевія була довголітньою членкою відділу Союзу ім. Лесі Українки у Віндзорі та товариства старших громадян "Золота Згода".

Дня 17-го лютого в лікарні Метрополітан, навіки закрились її добрі очі і перестало битись її любляче, людяне серце. Кілька днів перед смертю Параскевія прийняла сповідь і Св. Причастя. Вона залишила в смутку дочку Галину з мужом Стефаном Фенканин і сина Стаха з дружиною у Віндзорі. Залишила пок. 6-ро внуків і двоє правнуків.

У вівторок 18-го і середу 19-го лютого були відслужені Панахиди в похоронному заведенні а в четвер 20-го лютого перевезено тіло до собору Св. Володимира, де настоятель собору о. Павло Шандурський відслужив урочисто похоронну Службу Божу при чудовому і гармонійному співі хору під диригентурою Євгена Цюри.

Після прочитання св. Євангелії о. настоятель виголосив змістову проповідь на тему: "Ціль людини перебування на землі", в якій підкреслив належне розуміння тієї цілі пок. Параскевією, яка була дійсно практикуючою християнкою. Вона жила з Богом та з задоволенням служила Богові своєю працею для місцевої церкви.

Після похорону відбулась тризна в залі авдиторії Св. Володимира з невеличкою програмою, якою керував голова соборної парафії Нестор Костинюк.

Від парафії висловив співчуття для родини Нестор Костинюк, від відділу Союзу ім. Лесі Українки, голова Аделя Мілько. Від родини подякував всім син Стах і внук, студент "гайскул" Давид Фенканин.

Накінець о. настоятель зробив заклик до присутніх зложити пожертву, в пам'ять покійної, на журнал "Промінь" і газету "Український Голос". Збірка принесла $110.00, з чого призначено $20.00 на виготовлення кліше а по $45.00 для журналу "Промінь" і газети "Український Голос".

Нехай Господь оселить душу пок. Параскевії там, де сяє світло лиця Божого сотворить їй вічную пам'ять!

П. Ч.

РІЧНІ ЗВІТИ ВІДДІЛІВ

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ Вінніпег, Ман.

Річні з б о р и відділу відбулись 8-го грудня 1985 р. в авдиторії Катедри Пресв. Тройці. Голова, Павліна Ігнаш, привітала присутніх і попросила настоятеля Катедри, прот. М. Равлюка провести молитву. Покійних членок відділу вшановано хвилиною мовчанки. Предсідницею зборів була С. Бейзик, а секретаркою добр. Л. Удод.

Після приняття протоколу з минулих річних зборів, приступлено до звітів урядниць минулорічної праці. П. Ігнаш, подаючи свій звіт дякувала управі, комітетам та взагалі всім членкам за кооперацію і довірря, також дякувала Катедральній громаді, на чолі з о. М. Равлюком, за співпрацю, поради і духовну опіку.

Продовжувались звіти, з котрих присутні довідались що заплачених членок на 1985 р. було 175. В протязі року відбулось 5 засідань управи та 9 місячних зборів. Окрім того відбувались сходини різних комітетів, які плянували імпрези і підприємства.

Із головніших імпрез, які відділ підготовляв, або брав участь спільно з катедральними установами були: Йорданська Свята Вечеря, Свято Шевченка, День Членства, відзначуючи заслужених членок, врученням грамот, 25-ліття журнала "Промінь", де промовляла редакторка Наталя Когуська, Свято Матері, Храмове Свято, Спільне Свячене, вечірня прогулька перед літними вакаціями, "Пот-Лак" вечеря перед осінним сезоном, Свято Св. Миколая, трапеза під час похорону Митрополита Андрея, крайовий з'їзд СУС у Вінніпезі, провінційний з'їзд в Давфині і голова брала участь в окружнім з'їзді Середної Єпархії в Йорктоні.

Відділ є членом Льокальної Жіночої Ради і Жіночого Відділу КУК, пікулеться українськими кляси для малят, займаються Молодшим Відділом СУМК і членки входять до надзірної ради Старшого СУМКУ-у і до танцювальної групи "Розмай", членки шиють для Червоного Хреста раз на місяць і співають в Жіночим Хорі при відділі.

Комітет хворих відвідував хворих і немічних по шпиталях і по домах із квітами впродовж року, підчас Різдвяних Свят з колядою а Великодних Свят із свяченим або писанкою.

Відділ передплачує "Український Голос" і журнал "Промінь" до шпиталю "Севен Овкс", як також передплачує "Промінь" і для свого вжитку й архіву.

До здобуття фондів для відділу членки улаштовували базар, чайки — на однім із них вшанували українських градуантів, справляли різні обіди, включаючи похоронні і на Архирейські Візитації. Займалися продажем варенників і голубців на замовлення.

Членки управи відділу С.У.К. ім. Лесі Українки при Катедрі Пресв. Тройці в Вінніпезі. Фото брано на річних зборах відділу, 8-го грудня 1985 р.

Перший ряд з ліва на право: — О. Скегар, П. Кревецька, Г. Майба, добр. М. Керніцька, П. Ігнаш — голова відділу, Прот. М. Равлюк — настоятель Катедри, добр. Г. Равлюк, С. Бейзик — пров. голова С.У.К. на Ман. і Н. Міщук.

Другий ряд: — Я. Русин, добр. Л. Удод, М. Юрків, добр. А. Міненко, Р. Кондра, Є. Білич, добр. Г. Слюзар, О. Ковальчук і А. Баляс-Ганкевич.

Третій ряд: — Д. Терновецька, А. Григор, В. Курик, З. Білозор, М. Петров і О. Саламон.

Впродовж року відділ склав з більших пожертв:

— на Катедру Пресв. Трійці — $5,000.00; на Оселю "Веселка" — $1,500.00; на Музей Союзу Українок в Саскатуні — 1,000.00; передано до "Променя" з нагоди 25-ліття — $780.00; на "Український Голос" і Колегію Св. Андрея — $500.00; на Фонд Цивільної Оборони — $200.00; на Фундацію СУС — $100.00; на Фонд Місійних Радіопередач — $100.00; закуплено Українську Енциклопедію — $100.00; на Літні Курси Молодшого СУМК-у — $100.00; на Провінц. Організаційний Фонд Союзу — $50.00; Різдвяні і Великодні пожелання до "Променя" — $50.00; Провінц. стипендійний Фонд СУК на Ман. — $25.00.

Відділ завжди сповняє свій повний бюджет до Централі Союзу.

Управа відділу на 1986 рік: уступ. голова — С. Яременко, голова — П. Ігнаш, 1-ша заст. голови — добр. М. Керніцька, 2-га заст. голови — Н. Міщук, рекорд. секр. — О. Скегар, заст. рекорд. секр. — добр. Л. Удод, В. Мулик-Луцик і Г. Коваль, корес. секр. — П. Кревецька, фінан. секр. — А. Калинюк, касирка — Г. Майба. Контрольна комісія — Л. Палащук, Г. Бобій і Г. Ґедовс. Комітети: — "Садочок" для малят — І. Богонос і А. Генкевич, Молодший СУМК — І. Гладюк, С. Удод, Л. Древняк Старший СУМК — О. Бугера і М. Горбай, представниці до СУМК танцювальної групи "Розмай" — Є. Зучкан, М. Кінащук і О. Бугера, Української Школи — М. Юрків, Оселя "Веселка" — З. Білозор, Жіночий Хор — Г. Головко, Д. Терновецька і добр. Л. Удод, Молодого Православного Хору — М. Пітров, Комітет Українок Канади — добр. Г. Слюзар, Т. Гавришків і С. Лебедин, до Червоного Хреста — М. Тарновецька, М. Кость, М. Школьна, М. Івашко, Ф. Гаєвич, П. Щербата і А. Сидоренко, Членства — О. Ковальчук, О. Ферре, Л. Радчук, Л. Ґурська, Програмовий — О. Сорбій, К. Будзінська, Є. Василишин, Р. Білокрила і добр. Ґ. Равлюк. Відвідування хворих — Г. Ласько, К. Німчук, Л. Палащук, О. Николаєшин, Н. Шаварська, М. Юзьків, Ф. Гаєвич і В. Капелюк, Телефонічний — Е. Манулик, Л. Власійчук, А. Ольховецька, Г. Влад, М. Лесейко, М. Середак, Н. Іваха, В. Подольська, М. Копчанська, А. Олійник, Прийняття — В. Курик, М. Бонтий, С. Шиколюк, В. Капкій, О. Бозвик, І. Скузанська, Ф. Юрків і В. Керелюк, "Промінь" — Н. Міщук, Преси — Є. Білич і добр. А. Міненко, Музею — Р. Кондра, Архіву і Бібліотеки — Д. Терновецька, Д. Кристанович і Є. Медвий, Культосвітний — добр. М. Керніцька, М. Паламарчук, добр. Л. Удод, М. Седак, Г. Коваль, В. Мулик-Луцик, Б. Фегер, А. Назаревич, Жіночої Льокальної Ради — Я. Русин і К. Соломон.

П. Ігнаш — голова, Є. Білич — прес. рефер.

ВІДДІЛ ІМ. О. БАСАРАБОВОЇ
Нипавин, Саск.

Річні збори відділу відбулися 6-го листопада 1985-го року о годині 7:30 ввечером в Народному Домі, в присутности 11 членок і одного гостя.

Збори перепровадила Марія Косован, а секретаркою зборів була Оксана Мохорук. Голова Марія Косован відкрила збори молитвою, вшановано покійних членок відспіванням "Вічная Пам'ять". Цього року упокоїлась одна членка, Василина Мадриґа — вічна їй пам'ять!

Голова відділу Марія Косован зложила щиру подяку членкам за добру кооперацію впродовж її 3-річної каденції головства. Щира подяка нашій голові за її провід. Секретарка прочитала протокол з минулих річних зборів. Відбулося 7 місячних зборів. Обіжник читано та іншу кореспонденцію від Централі.

Членки брали участь у спільнім окружнім польовім Богослуженні, декотрі членки співають в окружнім хорі. Відбулося пущення у окрузі перед Великим Постом. Приготовляли поминальні обіди, обід на спільне свячене, й церковний празник. Видаємо вечері на бенкетах, чи на весілях. Наймали панахиди за О. Басарабову, Тараса Шевченка, за полеглих вояків і за покійних членів нашої громади. Відбуваємо і висилаємо картки співчуття й квіти для хворих. Цього року ми прощали одну членку нашого відділу — пані Агафія Гривняк — яка перебралася до міста Едмонтону.

Касирка Марія Басараба прочитала звіт. Прихід з 1985-го р. — $21,077.83, розхід — $18,583.12, осталось на 1986-ий рік — $2,494.71.

Заряд на 1986-ий рік: голова — Марія Басараба; перша заступна голова — Маруся Григор; друга заступна голова — Анна Глек; секретарка — (добр.) Богданна Крочак; касирка — Улянка Березовська; добродійний комітет — Катерина Козунь і Павліна Глуханюк. Контрольна комісія — Марія Косован, Анна Глек і Славка Ісієнько. Телефонічний комітет — Оксана Мохорук і Славка Ісієнько. Сестриці — Марія Басараба й Павліна Глуханюк.

Членки відділу бажають журналові й його редакторці "Променя" найкращих успіхів.

Добр. Богданна Крочак, секр.

ВІДДІЛ ІМ. ОЛЕНИ ПЧІЛКИ
Йорктон, Саск.

Річні збори відділу ім. О. Пчілки в Йорктоні відбулися 18-го листопада 1985 р. в Українській Православній Авдиторії в присутности 61 членок. Збори відкрито молитвою, що її провів о. прот. Гнатів. Вшановано пам'ять б. п. Катерини Захарук. Пані Наталя Гишка була предсідницею зборів; секретарювала П. Семенюк.

Прот. П. Гнатів висловив Боже Благословення на всіх нас, щоб ми дальше могли працювати для Святої Православної Церкви та українського народу. "Будьмо свідомі значення Смолоскипу С. У. К., уважаймо щоби ми не занедбували українську мову, освіту й культуру. Ставмо духові справи вище від матеріяльних речей".

Голова відділу, пані Анна Кучерява детально звітувала про свої обов'язки, які вона сповнила впродовж року. Праця її, з морального чи духового огляду була взірцева. Щодо фізичного труду ці години, здавалось, що не годен почислити. Вона щиро і сердечно подякувала всім за цілорічну працю. Від контрольної комісії, пані Марсела Кузик перечитала фінансовий звіт і внесла уділення абсолюторії зарядові, який працював впродовж 1985 року. Реєстр показує, що маємо 156 членок. З цього числа є 12 почесних, 4 нововписаних. Присутність на зборах вдоволяюча. Відбуто десять місячних зборів, сім засідань заряду відділу а 6 засідань з церковною управою.

Культурно-освітні програми були: роковини Лесі Українки, Свято Член-

сьтва й 25-ліття журнала "Промінь". Гостили в себе добр. Мар'ю Керніцьку з Вінніпегу. Вона була наша головна бесідниця на програмі 25-ліття "Променя". Прот. Є. Стефанюк висвітив діапозитиви з церков в Саск. та інших місцях. Добр. Марія Гнатів була режисеркою української драми яку сумківці відограли при нашій громаді. Улаштували прийняття для ново-прибулого до Канади прот. Ю. Гнатіва з родиною. В місяці жовтні відзначено "Світовий Рік Молоді", сумківці виступали з танками та співом. Запрошено пана Е. Кусого, щоб промовляв на тему "Молодіж". Також була виставка книжок на вшанування "Свята Книжки". Учительки Рідної Школи приготовляють дітей виступати на програмі Св. Миколая, Тараса Шевченка, День Матері, Йорктонськім Музичнім Фестивалі, членки Комітету Недільної Школи дбають про лекції недільної школи. Закінчено проект вишиття нових обрусів до церкви.

З огляду на те, що 1985 рік був проголошений "Інтернаціональний Рік Молоді", наш відділ створив Стипендійний Фонд і Стипендійну Комісію, яка буде видавати стипендії щороку для студентів нашої громади. Цього року ми піднесли стипендію за найкращі оцінки в дванадцятій класі публічної школи. Також учням української школи вручено стипендії за найкращий поступ. Відділ заплатив половину реєстрації (індивідуально) для п'ять студентів, які вчащали на Літні курси повного заглиблення української мови в Інституті ім. Петра Могили в Саскатуні.

Інші наші імпрези були: членська передріздвяна вечеря, Свята Вечеря перед Йорданом, передвеликодний чай з випродажем традиційного печива й писанок, спільне свячене, храмовий обід, осінний базар, День Подяки, гостили місію священиків Йорктонського Округа.

Членки відділу працюють разом з церковною управою відносно здобуття фондів для громади й товариства. Більшість приходу отримано з різних винаймлень Української Православної Авдиторії.

Головні наші пожертви в 1985 р. були: на місцеву церкву — $45,000., до парафіяльної хати й Авдиторії — $2,785.00. Студентам, які учащали на літні курси українознавства — $1,750.00. Український Музей Канади — $1,000.00, оселі Тризуб $500.00, культ. ком. при громаді — $500.00. Хорові "Ластівка" — $200.00. СУМК — $200.00. Стипендії учням Рідної Школи при громаді — $285.00. "Промінь" — $465. Делегаткам на крайовий й пров. З'їзди та організаційний фонд — $2,351.00.

Заряд на 1986 рік: уступивша голова — Наталя Гишка, голова — Анна Кучерява, 1-ша зас. — Анна Ефтода, 2-га зас. — Анна Кірстюк, 3-тя зас. — Вікторія Цибульська, рек. секр. — Марія Волощук, зас. секр. — Орися Дерновська, корис. секр. — Скварчук, касірка — Олеся Піць, зас. касирки — Наталя Гишка, бібліотекарка — Анна Кірстюк. Референтки: "Промінь" — Верджінія Вирищук, членський — очолює Надія Мігайчук, мистецтво — очолює Веронія Трофанюк, Недільної Школи — Фіялка Станіцька, Рідної Школи — добр. М. Гнатів, Добродійний комітет — Анна Левчук, Українського Музею Канади — Анна Цимбаліста, Державний Музей — Левіна Вінтоник, пресова — Гилда Сирота, Архіву — Славка Скварчук, соціальний ком. — очолює Павліна Костинюк, Надзірної Ради СУМК — Мирослава Максимюк, базаровий ком. — очолює Ф. Станіцька, похоронні перекуски — А. Ефтода й П. Костенюк, Контрольна комісія — Ліона Процишин, Марсела Кузик, Катерина Волощук, стипендійну комісію — очолює добр. М. Гнатів, Ювілейний комітет 1000-ліття Хрещення України — очолює добр. М. Гнатів.

Бажаємо всім працівникам редакційній колегії "Променя" всього найкращого.

П. Семенюк

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
Фовм Лейк, Саск.

Річні збори відділу відбулися 7 листопада 1985 року вечером у церковній залі "Захід сонця". Голова пані Крикливець відкрила збори спільною співаною молитвою "Царю Небесний", пам'ять покійних вшановано мовчанкою. Звіти з цілорічної діяльности здавали членки зарядy.

Впродовж року відбулось 11 місячних зборів і засідання з церковним комітетом. Звичайна праця наших членок це приготовлення всяких обідів, бенкетів на різні оказії, перекуски похоронні і поминальні Служби Божі. Членки влаштували гарний великодний чай, випродаж печива, писанок, базар ручних робіт. Наше місто святкувало "Дні спадщини" і наш відділ брав участь у молитві, членки приготовили страви на спільну вечерю. В місяці жовтні відбулась гарна осінна вечеря. В День Подяки ми приготовили обід для гостей по Службі Божій. Дали фінансову допомогу на місцеву купальню — "свимінг пул", склали дар з нагоди 25-ліття журналу "Промінь", на проект 1000-річчя — митрополичі ризи, купили нові ризи до церкви. До Українського Музею в Саскатуні — речі ручних робіт до їх кіоску. Відослали одяг до Бразилії, поставили вінок на 11 листопада, дали жертву на музичний фестиваль, Колегії св. Андрея, Інститут ім. П. Могили, оселю Тризуб, передплачуємо "УГолос" до шпиталю.

Дбаємо про паших старших громадян, шо перебувають у приватній лікарні (нирсінг гом), приготовили і завезли їм Святу Вечею та відвідали їх з Колядою та мали також розвагові для них програми. Вшанували тих, що мали день народження в січні.

Відділ купив меблі до парафіяльної хати. Дали нагороду студентці Левоні Карапіті, за найвищі оцінки в іспитах української мови. Дбаємо про чистоту нашої церкви, купуємо що треба, відвідуємо хворих. Сповнили бюджет до Централі. Всі наші членки поїхали на Пров. З'їзд до Ріджайни. В грудні мали спільну членську вечерю в ресторані, по зборах обмін подарунками і забаву. В травні ми мали обмін рослинами і насінням для городу.

Ми відчуваємо велику втрату дорогої нашої членки бл. п. Марії Яшук, яка упокоїлася у місяці жовтні, була хвора а все була з нами.

Заряд на 1986 і 1987-мий: уступивша голова — Євгенія Крикливіч, голова — Марія Франко, 1-ша заст. голови — Анеля Лазецька, 2-га заст. голови — Євгенія Крикливіч, касирка — Домка Колибаба, секретарка — Вероня Гарасс.

Вероня Гарасс, секретарка

Довкола дому

Стефанія Кульба

EASTER PASKA

2 pkgs. dry yeast
1 tspn. sugar
½ cup lukewarm water
6 eggs
½ cup sugar
1½ cups milk
1½ tsp. salt
½ cup melted butter
8-9 cups flour

Dissolve 1 teaspoon sugar in ½ cup lukewarm water, sprinkle yeast over and let stand 10 minutes. Scald 1½ cups milk and cool. Combine cooled milk and 1 cup flour, add yeast and beat well. Cover and let stand in warm place till light and bubbly. Beat eggs with sugar and add melted butter. When the sponge has risen to double, combine with egg mixture. Slowly add remaining dry ingredients. Knead throughly, until dough is smooth and no longer clings to hands. Cover and let rise till doubled. Punch down and let rise again about 1 hour. Make two small or one larger round paska. Make round loaf and put in greased pan not quite half full (base). Decorate base in following way, —

Take enongh dough to roll out 3 lenghts ½ inch thick afout 25 inches long, braid and place in a circle along edge of base. Join ends neatly. Make a similar braid a bit shorter and ease it in a circle inside first braid. Roll another piece of dough 3 times width of pan, cut in half, curl the 2 ends of each length in opposite directions, and place on top to form cross. Flatten a piece of dough into a 1½ inch circle, and snip edges in a few places and place on center of cross. Let rise to double size. Brush with beaten eggs. Bake in 350° oven for 15 minutes. Lower heat to 300° and bake 45 minutes longer. Let your imagination be your guide to trimming and decorating paska.

Оріховий торт

8 повних ложок цукрової мучки (айсінг сюґар)
8 яєць
2½ горнят, або пів фунта мелених волоських оріхів
2 ложечки спорошкованої (інстент) кави
1 неповну ложечку какао
1 ложечку порошку до печива (бейкон павдер)
4 стол. ложки потертих сухих кришок
½ ложечки ванілії.

Вбити білка на тверду піну. Додавати по одному жовткові і далі вбивати. Додати цукор і знову вбивати. Відтак додати до маси каву, какао, порошок до печива і ванілію. Оріхи перемішати кришками, додати до маси і легко завивати їх в масу. Масу дати на приготовані, вимащені бляшки і пекти пів години в температурі 350° Ф. Перекладати масою, яка кому найбільше до вподоби. Найсмачніший з чоколядовою масою.

КВІТНА КАПУСТА (КАЛЯФІОР)

1 квітна капуста
2 ложки цитринового соку
3 ложки масла
2 ложки тертих сухариків
сіль

Квітну капусту почисти з листків: сполоскати і залляти кип'ячою водою, прикрити. Коли закипить, варити 15-20 хвилин. Відцідити докладно воду, виложити на полумисок і полляти маслом, смаженим із сухариками.

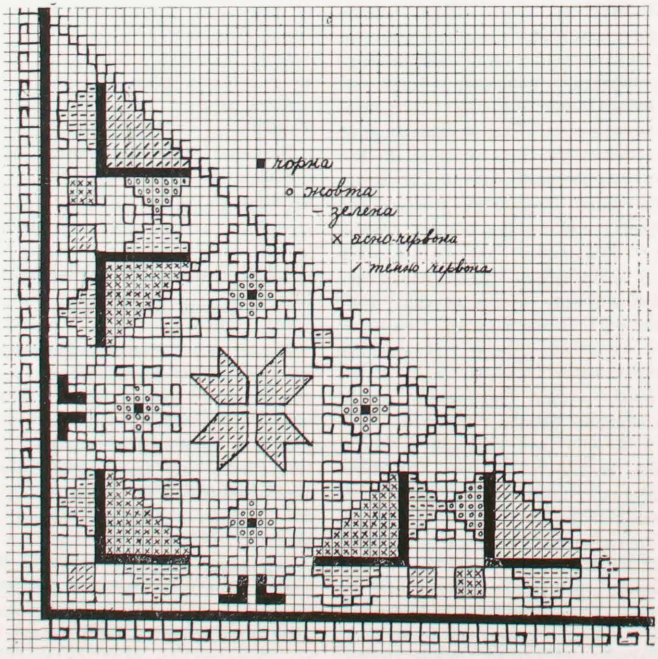

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ОТТАВІ

з нагоди величавого свята

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

щиро вітає

все наше духовенство, братні організації, молодь, Централю Союзу Українок Канади і всі наші відділи, як також ввесь український народ в Канаді та в інших країнах світу, а головно ввесь наш терплячий український народ в Україні нашим традиційним —

Христос Воскрес!

Зоря Луцик Джексон,
голова

Ірина Мушка,
референтка „Променя"

З нагоди

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

ЧЛЕНКИ ВІДДІЛУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
у Віндзор, Онтаріо

щиросердечно вітають:

Блаженнішого Митрополита Василія, все Духовенство У.П.Церкви, централю С.У.С., Крайову Управу Союзу Українок Канади, Провінційні Екзекутиви, С.У.М.К., Редакцію „Променя", все членство Союзу по відділах та їх родини

традиційним

ХИСТОС ВОСКРЕС! *ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!*

Аделя Мілько,
голова

Оля Друль,
секр.

Довкола дому

Стефанія Кульба

EASTER PASKA

2 pkgs. dry yeast
1 tspn. sugar
½ cup lukewarm water
6 eggs
½ cup sugar
1½ cups milk
1½ tsp. salt
½ cup melted butter
8-9 cups flour

Dissolve 1 teaspoon sugar in ½ cup lukewarm water, sprinkle yeast over and let stand 10 minutes. Scald 1½ cups milk and cool. Combine cooled milk and 1 cup flour, add yeast and beat well. Cover and let stand in warm place till light and bubbly. Beat eggs with sugar and add melted butter. When the sponge has risen to double, combine with egg mixture. Slowly add remaining dry ingredients. Knead throughly, until dough is smooth and no longer clings to hands. Cover and let rise till doubled. Punch down and let rise again about 1 hour. Make two small or one larger round paska. Make round loaf and put in greased pan not quite half full (base). Decorate base in following way, —

Take enongh dough to roll out 3 lenghts ½ inch thick afout 25 inches long, braid and place in a circle along edge of base. Join ends neatly. Make a similar braid a bit shorter and ease it in a circle inside first braid. Roll another piece of dough 3 times width of pan, cut in half, curl the 2 ends of each length in opposite directions, and place on top to form cross. Flatten a piece of dough into a 1½ inch circle, and snip edges in a few places and place on center of cross. Let rise to double size. Brush with beaten eggs. Bake in 350° oven for 15 minutes. Lower heat to 300° and bake 45 minutes longer. Let your imagination be your guide to trimming and decorating paska.

Оріховий торт

8 повних ложок цукрової мучки (айсінґ сюґар)
8 яєць
2½ горнят, або пів фунта мелених волоських оріхів
2 ложечки спорошкованої (інстент) кави
1 неповну ложечку какао
1 ложечку порошку до печива (бейкон павдер)
4 стол. ложки потертих сухих кришок
½ ложечки ванілії.

Вбити білка на тверду піну. Додавати по одному жовткові і далі вбивати. Додати цукор і знову вбивати. Відтак додати до маси каву, какао, порошок до печива і ванілію. Оріхи перемішати кришками, додати до маси і легко завивати їх в масу. Масу дати на приготовані, вимащені бляшки і пекти пів години в температурі 350° Ф. Перекладати масою, яка кому найбільше до вподоби. Найсмачніший з чоколядовою масою.

КВІТНА КАПУСТА (КАЛЯФІОР)

1 квітна капуста
2 ложки цитринового соку
3 ложки масла
2 ложки тертих сухариків
сіль

Квітну капусту почисти з листків: сполоскати і залляти кип'ячою водою, прикрити. Коли закипить, варити 15-20 хвилин. Відцідити докладно воду, виложити на полумисок і полляти маслом, смаженим із сухариками.

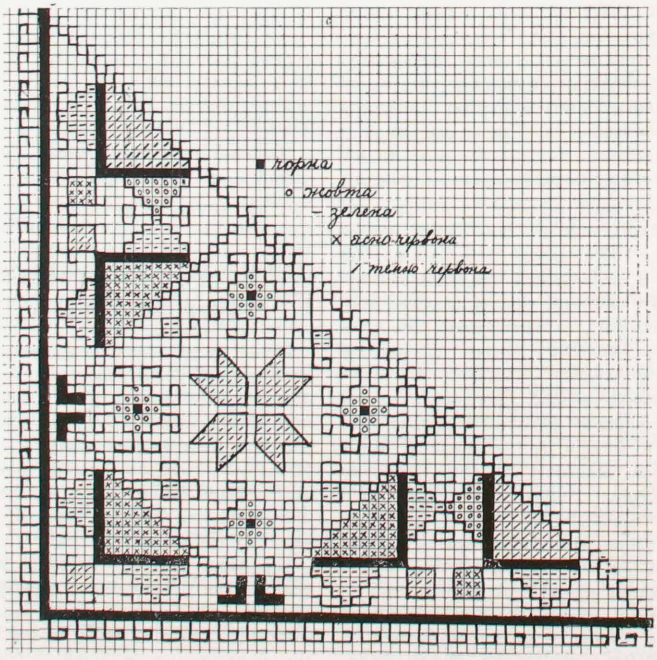

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ В ОТТАВІ

з нагоди величавого свята

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

щиро вітає

все наше духовенство, братні організації, молодь, Централю Союзу Українок Канади і всі наші відділи, як також ввесь український народ в Канаді та в інших країнах світу, а головно ввесь наш терплячий український народ в Україні нашим традиційним —

Христос Воскрес!

Зоря Луцик Джексон,
голова

Ірина Мушка,
референтка „Променя"

З нагоди

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

ЧЛЕНКИ ВІДДІЛУ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ
у Віндзор, Онтаріо

щиросердечно вітають:

Блаженнішого Митрополита Василія, все Духовенство У.П.Церкви, централю С.У.С., Крайову Управу Союзу Українок Канади, Провінційні Екзекутиви, С.У.М.К., Редакцію „Променя", все членство Союзу по відділах та їх родини

традиційним

ХИСТОС ВОСКРЕС! *ВОІСТИНУ ВОСКРЕС!*

Аделя Мілько,
голова

Оля Друль,
секр.

ВІДДІЛ ІМ. КН. ОЛЬГИ
В ВЕРНОН, Б. К.

з нагоди

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

вітає

духовенство У.П.Ц., редакцію „Променя",
членство по відділах та їх родини,
та увесь Український народ
радісним

Христос Воскрес!

Доротея Панчук
голова

Настасія Микитюк
референтка

У Світлий День
ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО
вітаємо нашим традиційним привітом
Христос Воскрес!

всіх членок Союзу Українок Канади, Центральну управу і її голову Анну Холод, все наше Духовенство, Блаженнішого Митрополита Василія, Впреосв. Владику Івана, всю нашу дорогу Молодь СУМК, Редакцію журналу „Промінь", ввесь Український Нарід в Україні і вільному світі
бажаємо радісних і веселих свят!

УПРАВА І ЧЛЕНКИ
ВІДДІЛУ ІМ. ОЛЬГИ КОБИЛЯНСЬКОЇ
в Саскатуні

Анна Клапоущак, голова **Марія Дорош,** рефер.

Відділ С.У.К. ім. Княгині Ольги
при Катедрі Св. Володимира
в Торонті

з нагоди празника

ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСІННЯ

вітає

Блаженнішого Митрополита Василія і Владик, провід і все духовенство УПЦК, Централю Союзу Українок з усім членством та його родини, редакторку „Променя" та всі союзні організації традиційним

Христос Воскрес!

А Дніпро подасть привіт той
В Україну всім братам,
Щоб на серці легше стало
Тут мені і рідним там!
(В. Мельничук)

Діна Гетьманчук
голова

Добр. А. Ференсів
кореспондентка

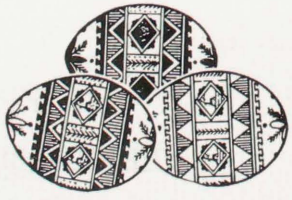

Шлемо привіт і щирі побажання

з нагоди

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

родичам, приятелям, знайомим, редакції журнала „Промінь" у його 25-ліття, бажаємо радісних свят українському народові
в Україні і по всьому світі
вітаємо нашим традиційним

Христос Воскрес! - Воістину Воскрес!

Борис і Марджі Влад
Саскатун, Саск.

У СВІТЛИЙ ДЕНЬ

ХРИСТОВОГО ВОСКРЕСЕННЯ,

Провінційна Екзекутива Союзу Українок на Британську Колюмбію

шле найкращі побажання та привітання

Блаженнішому Митрополитові ВАСИЛІЮ, Преосвященнішому Єпископові ІВАНОВІ, всьому Православному Українському Духовенству, Краєвій Управі Союзу Українок Канади, Провінційним Екзекутивам, та Відділам Союзу в Канаді, Управам й членству складових організацій СУС, Редакції „Променя" й читачам, та всьому Українському Народові!

Христос Воскрес!

Люба Кут — голова

Добр. З. Туржанська — кор. секретарка

ВІДДІЛ ІМ. ЛЕСІ УКРАЇНКИ ПРИ КАТЕДРІ ПРЕСВЯТОЇ ТРОЇЦІ У ВІННІПЕҐУ

з нагоди Воскресення Христового

вітає

духовенство УПЦ, центральний провід Союзу Українок Канади, редакцію „Променя", членство по відділах та їх родини традиційним:

Христос Воскрес! —

Воістину Воскрес!

П. Ігнаш, голова

О. Скегар, секр.

МАНІТОБСЬКА ПРОВІНЦІЙНА ЕКЗЕКУТИВА СОЮЗУ УКРАЇНОК КАНАДИ

З нагоди

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

вітає

Владик і Духовенство УПЦК,
Централю Союзу Українок
та все їх членство,
Редакцію „Променя", Членство ТУС
і СУМК

Христос Воскрес! - Воістину Воскрес!

Соня Бейзик голова

А. Міненко секр.

З нагоди Світлого Празника

ВОСКРЕСЕННЯ ХРИСТОВОГО

вітаємо щиро Центральну Управу Союзу Українок Канади, Провінційні Екзекутиви й все членство по Відділах з їхніми родинами; вітаємо Проводи й членство Складових Організацій СУС, редакцію журнана „Промінь" та ввесь український нарід.

Зокрема вітаємо Ієрархію і Духовенство Української Православної Церкви в Канаді та бажаємо всім радісних і благословенних Великодніх Свят.

Христос Воскрес! - Воістину Воскрес!

За Провінційну Управу
Союзу Українок Канади на Саскачеван:

Галя Клапущак голова

Катерина Пасека кореспонд. секр.

P Y11
HRYNYK MRS SOPHIE
13340-110 A AVE
EDMONTON ALTA
T5M 2M7
JAN 87

ВИДАННЯ, ЩО ЇХ МОЖНА НАБУТИ В ЦЕНТРАЛІ СОЮЗУ УКРАЇНОК

Блискуча зоря, княжна Анна Всеволодівна, Митр. Іларіон	$ .25
Вибране, Г. Мандрика	1.50
Видатні жінки Українки, Н. Полонська-Василенко	6.00
Довідник про Союз Українок Канади	.10
Дорогами Сорокріччя, Н. Когуська	1.50
Збірка матеріялів, 100-річчя з дня народження Лесі Українки	2.00
На крилах пісень, пісні з нотами на слова Лесі Українки	10.00
На Роковини Івана Франка	1.00
П'єса, „За нами, сестри!" — Анна Звоздецька	1.50
П'єси для молоді	3.00
Програма для садочків, С. Магус	3.00
Програма для Молодших Відділів СУМК	2.00
Програма на свято Л. Українки і О. Кобилянської	1.00
Програма на свято Св. Миколая	3.00
Про життя і творчість Ольги Кобилянської	1.00
Підручник для Надзірної Ради Молодших Відділів СУМК	10.00
50-річчя здобуття громадських прав укр. жінки, Г. Янішевська	.75
Статут Союзу Українок Канади	.25
Твори Лесі Українки, в англійській мові, КУК	7.50
Три сильветки, Л. Білецький	1.00
Українські коляди, С. Яременко	.75
Українська жінка в хореографії, М. Пастернакова	2.00
Чарівний діямант, М. Погідний-Угорчак	2.00
Юний Скоморох, п'єси для молоді	5.00
Я вернуся, О. Крамар	.50
Симон Петлюра, Український Вільний Університет	13.25
Ходить сон коло вікон, Рада Української Школи	2.00
На пошану Лесі Українки	8.00
Чверть століття (м'яка обкладинка), Н. Когуська	3.00
Чверть століття (тверда обкладинка), Н. Когуська	5.00
Дивись, слухай, говори, С. Василишин К1 і К2 — К3	2.50 3.00
Золотий черевичок, Прот. С. П. Симчич	3.50
На пошану Лесі Українки (збірник), Б. Стебельський	8.00
Релігійні пісні для дітей й молоді, Петро Пауш	3.00
Канадіяна, Союз	12.00
Писанка, Головний Музей	7.00
Великдень, Ф. Пелех	7.00
Канадська Спадщина, О. Войценко	.50
Сувенір, наключник, зелений, червоний синій	.50
Українське вишиття — взори і стіби, Союз	12.00
Пісні мого серця, Дарія Могилянка	5.00
Думки летять на Україну, Дарія Могилянка	5.00
Як ваші діти ростуть — чому не подбати про добру денну опіку	.25
Прапори (нові)	25.00
Портрет Лесі Українки	2.00
Картки на листи з ковертами, з смолоскипом (12)	2.00
Прапорчики, на ньому смолоскип, тризуб, кленовий листок	1.00
Смолоскип — відзнака Союзу Українок Канади	17.00
Срібні ложечки з смолоскипом	12.00
Грамоти — 25-ліття (1.50), 50-ліття (2.75), досягнення (2.00)	
Серветки (доз.) 12	1.25
Свята Православної Церкви — прот. д-р І. Стус	6.00

ДОДАЙТЕ 15% НА ОПЛАТУ ПОШТИ!
А 5% ПРОВІНЦІЙНИЙ ПОДАТОК!

ПИШІТЬ ДО:

UKRAINIAN WOMEN'S ASSOCIATION OF CANADA
612 — 24th Street East,
SASKATOON, SASKATCHEWAN
S7K 0L1

НОВА ДВОМОВНА КНИЖКА

СВЯТА ПРАВОСЛАВНОЇ ЦЕРКВИ

Прот. д-р Іван Стус

Переклад на англійську мову — Л. Фарини Бриджес

Вже вийшла з друку і продається давно очікувана двомовна книжка **„Свята Православної Церкви"** необхідна для кожної української родини.

Наші релігійні свята дуже близько пов'язані з побутом, звичаями, традиціями в родині. Автор оповідає про 32 релігійних свят у році дуже цікаво, мова щира, а для тих, що не володіють рідною мовою, той самий зміст англійською мовою.

Цю працю видав Союз Українок Канади з Фундації ім. Наталі Кобринської. Ціна книжки з пересилкою $6.50. Замовляти на адресу:

UKRAINIAN WOMEN'S ASS'N OF CANADA
#612 24th St. East
Saskatoon, Sask. S7K 0L1